

Proletariusze
wszystkich
krajów
łączcie się!

ŁODZIANIN

Niech żyje
Rząd
robotniczy
i włościański!

TYGODNIOWY ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ.

Nr. 56 (745)

Redakcja otwarta od 6 — 8 w.
Administracja otwarta w dnie po-
wszednie od 6 pp. do 8 wiecz.
W niedziele i święta adm. nieczynna.

Łódź, Sobota, dnia 21 grudnia 1929 r.

Redaktor przyjmuje w poniedziałki i środy od 6—7 w.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Warunki prenumeraty:

w Łodzi bez odn. miesięcznie 1 złoty.
Z odnośnikiem do domu 1.20
Na prowincji z przes. poczt. 1.50
Zagranicą — miesięcznie 2.25

Rok XXIV.

Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 83. Tel. 99. Skrzynka poczt. 300. Konto czekowe P. K. O. Nr. 60,398. Cena 30 groszy.

Dlaczego przeciąga się przesilenie

Zamiast nowego rządu — zmiana Konstytucji. — Opozycja bierze na siebie odpowiedzialność i chce utworzyć rząd parlamentarny.

Dwa tygodnie już trwa przesilenie rządowe. Po jasnej i zdecydowanej uchwale Sejmu olbrzymią większością głosów (tylko i wyłącznie posłowie Bebe z folwarkami jak bebesowcy i enperowcy), domagają się zgodnie z art. 58 Konstytucji ustąpienia całego rządu p. Kazimierza Świątalskiego. Rząd mimo buńczucznych zachowywania się w Sejmie, jednak złożył podanie o dymisję, która została przyjęta przez Pana Prezydenta Mościckiego, przy czym dotychczasowi ministrowie mają powierzone pełnienie obowiązków do czasu mianowania nowego rządu przez p. Prezydenta.

Od tej chwili—przed dwoma tygodniami—wkroczyliśmy w okres przesilenia rządowego.

Wprawdzie cała prasa sanacyjna w zaenerwowaniu twierdzi, że żadnego przesilenia nie ma, gdyż pomajowy system rządzenia nie może być usunięty z życia polskiego, że obojętne kto będzie premierem i ministrami, bo to muszą być ludzie Piłsudskiego, lecz tego poważnie traktować nie można wobec tego, co się dzieje.

Po udzieleniu rządowi p. Świątalskiego dymisji, Pan Prezydent rozpoczął konferencję z marszałkiem Sejmu tow. Daszyńskim, następnie senatu p. Szymańskim, a potem z przedstawicielami poszczególnych klubów poselskich.

Z ramienia PPS był zaproszony na zamek tow. poseł Mieczysław Niedziałkowski.

Pan Prezydent Mościcki odbywał również konferencję z p. Piłsudskim i innymi osobami obozu majowego, a także ze specjalnie zaproszonym ze Lwowa byłym premierem p. Kazimierzem Bartlem, który już od kilku miesięcy wycofał się z życia politycznego, a nawet złożył mandat poselski i stale mówi, że do czynnego życia politycznego nie wróci.

Stosownie do życzenia Pana Prezydenta, posłowie opozycji nie udzielili prasie żadnych informacji o wyniku konferencji, odraczając zajęcie stanowiska do czasu wydania przez Pana Prezydenta oficjalnego komunikatu o wyniku narad. Prasa opozycyjna również nie ujawnia treści rozmów, będąc zupełnie lojalną.

Natomiast prasa sanacyjna pozwala sobie na podawanie różnych wiadomości rzekomo z przebiegu narad co i kto miał powiedzieć.

Ponieważ na jeden z zarzutów sanacyjnych, jakoby opozycja nie chciała brać na siebie odpowiedzialności za wytworzone przesilenie, sześć klubów opozycyjnych tak zwanego centrolewu wydało do prasy wspólny komunikat następującej treści:

„Stronnicwa opozycyjne nie chcą i nie mogą wkraczać do uprawnień p. Prezydenta Rzeczypospolitej, związane z tworzeniem rządu, w pierwszym zaś rządzie z desygnowaniem premiera. Na wypadek jednak, gdyby p. Prezydent uznał za stosowne powierzyć misję tworzenia Rządu, któremuś z przedstawicieli opozycji, — misja ta będzie przyjęta, a Rząd przez niego utworzony liczyć może niewątpliwie na współpracę i poparcie większości Sejmu”.

Oświadczenie jest jasne i nie wymaga żadnych komentarzy. Opozycja bierze na siebie całkowitą odpowiedzialność.

Prowadzone przez Pana Prezydenta rozmowy z różnymi czynnikami przeciągały się dość długo.

Na wtorek 17 grudnia na zamek zostali zaproszeni na wspólną konferencję przedstawiciele dziesięciu klubów poselskich, oraz byli ministrowie gabinetu w dymisji p. Świątalski i pan Car.

Niespodziewanie dla wszystkich konferencja nie dotyczyła wcale przeciągającego się przesilenia, a tylko sprawy projektu zmiany obowiązującej Konstytucji. Również i ta konferencja uznana jest za poufną. Lecz dotychczas niema komu-

nikatu Pana Prezydenta ani w sprawie przesilenia rządowego, ani o naradzie w sprawie zmiany konstytucji.

Jednak prasa sanacyjna podaje „rewelacyjne”, rzekomo prawdziwe, wiadomości o konferencji.

My jednak poczekamy z zajęciem stanowiska i ujawnieniem przebiegu konferencji, gdy sprawa będzie dojrzała do omawiania.

W. P.

9-ta z rządu konfiskata „Łodzianina”

Numer 54 „Łodzianina” z ubiegłego tygodnia, oczywiście, znowu został skonfiskowany — po raz dziewiąty z rządu a po raz szesnasty w ciągu roku.

Numer został posłany do cenzury w piątek, 13 grudnia przed południem. Na

telefoniczne zapytanie pan cenzor obiecał nadesłać zawiadomienie za co nastąpiło „zajęcie” dopiero w niedzielę, przy czym otrzymaliśmy ciekawe „interpretowanie” dekretu prasowego, że dwudziestoczegogodzinny termin nadesłania pisma za co

numer został skonfiskowany obowiązuje dopiero od chwili powzięcia decyzji o konfiskacie, a nie od chwili doręczenia pierwszych numerów do cenzury za pokwitowaniem. My, oczywiście, z taką „interpretacją” dekretu nie zgadzamy się i na innej drodze będziemy dochodzić swych praw, o czym zresztą pisaliśmy w poprzednim numerze i co, niestety, uległo konfiskacie.

Dopiero po upływie 33 godzin, t. j. w sobotę, dnia 14 grudnia, o godz. 7 wiecz. kiedy drukarnia już nie była czynna otrzymaliśmy zawiadomienie, z którego wynika, że numer został skonfiskowany za następujące: 1) za artykuł „8-ma z rządu Konfiskata „Łodzianina”, Skarga na cenzora za nadużycie władzy”. 2) za część artykułu p. t. „Nie dopatrzono się przestępstwa”, a mianowicie za wiersz Juljana Tuwima p. t. „Do prostego człowieka”, 3) oraz zostały skreślone tytuły i podtytuły z przemówień sejmowych towarzyszy posłów Mieczysława Niedziałkowskiego i Zygmunta Żuławskiego.

Decyzje o zajęciu podpisał p. referendarz Sankowski w zastępstwie Starosty Grodzkiego.

Wszystkim naszym Przyjaciółom, Pre-
numeratorom i Czytelnikom składamy ser-
deczne życzenia

WESOŁYCH ŚWIĄT

Redakcja i Administracja
„ŁODZIANINA”

Zmierzch

Od soboty wieczór do wtorku w południe — krótki przeciąg czasu, a ileż to rzeczy się stało, jaka gruntowna zmiana odnośnie do ludzi i rzeczy! W sobotę wieczór p. Świątalski przemawiał w Filharmonji warszawskiej; mówił jak zwycięzca w przeszłości i jako pewny triumfator w przyszłości — Sejm do niego, Sejm nie rządowi nie zrobi, my rządymy i będziemy rządzić itd.

We wtorek dowiedzieliśmy się z tak kompetentnego źródła, jakim jest prezydent Rzplitej, że „zwycięzca” z wczoraj i „triumfator” z jutra nie ma widoków ani na wyzyskanie zwycięstwa, ani na triumfy w przyszłości. Wotum nieufności przeciw podziału; ten słaby, poniewierany, na ostatnie miejsce spychany Sejm przeciw dał radę takiemu potentatowi...

Wiemy bardzo dobrze, że usunięcie p. Świątalskiego — został bowiem usunięty, sam nie ustąpił, nie jest jeszcze pełnym zwycięstwem Sejmu, któremu zresztą — jak tylekroć mówiono i pisano — nie o osobę chodziło w tej walce. P. Świątalski, niech daruje,

jest zbyt małą osobistością, aby około niego i o niego mogła toczyć się walka między reprezentacją narodu, a tem, co on reprezentował. Nie wiemy, czy po p. Świątalskim nie przyjdzie p. Car czy p. Prystor, czy inny tejsamej maści i tejsamej wiary w wszechmoc i niezbedność pułkowników — to zresztą w tej chwili nie jest miarodajne dla osądzenia sytuacji. Wiemy natomiast i to zostało tak dobitnie i z takiego miejsca potwierdzone, że w systemie pomajowym zrobiono pokazywy wyłom, że celowano wprawdzie nie w tego człowieka, ale trafiono w niego jako — do tej chwili — przedstawiciela tego systemu.

Pamiętamy dobrze, jak prasa sanacyjna po głosowaniu w dniu 6 grudnia pisała z większym tupetem niż ze zrozumieniem stanu rzeczy: nic się nie zmieni. Pamiętamy, jak jeden z ministrów na tem historycznym posiedzeniu mówił o „papierowych uchwałach”, które pozostaną bez wpływu na decyzje „miarodajnego czynnika”; pamiętamy, jak nawet jeden z organów BB („Słowo” wileńskie) pisało o uchwale wotum nieufności jak o — klęsce Sejmu.

Gdzie się podziały wszystkie te przechwałki i przepowiednie? Gdzie jest ten człowiek, który w

tydzień jeszcze po tej uchwale publicznie dał do zrozumienia, że Sejm zrobił głupstwo i to tem większe, że pozostanie bez następstw? Gdzie dziś prasa sanacyjna znajdzie argumenty na swą tezę, że Sejm nie ma prawa, nie ma siły do pozycia się szefa rządu, który przez 8 miesięcy swego szefostwa był aż dwa dni w Sejmie?

Z reprezentacją narodu niema co żartować. Przetrzymała ona „Dno oka” pod różnymi tytułami; przetrzymała pogroźki z okazji procesu Czechowicza; nie uległa się znanych wszystkim przygotowań w dniu 31 października — wszystko to i wiele innych rzeczy nie zmieniło jej postanowienia; usunąć ten rząd, który ze wszystkich, jakie od maja 1926 Polska miała, był najbardziej wojowniczym, najmniej do porozumienia skłonny, najwięcej do różnych „posunięć” na polu administracji, sądownictwa i wojskowości pochopny.

Może być i liczymy się z tem, że po p. Świątalskim przyjdzie ktoś „bliski mu duchem”, ale to już nie będzie to samo. Będzie to w najlepszym razie blask świeczki łojowej w porównaniu z żarówką. Zmierzch się zaczął.

Ustawodawstwo robotnicze a rzeczywistość.

Działalność inspekcji pracy w Polsce opiera się na rozporządzeniu prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 lipca 1927 r. „o inspekcji pracy”.

Naczelnym zadaniem organów inspekcji, począwszy od głównego inspektora pracy, a kończąc na podinspektora, jest przestrzeganie i wprowadzanie w życie ustawodawstwa socjalnego.

Art. 3 rozporządzenia w sprawie wyraźnie stwierdza: „Inspekcja pracy jest obowiązana i uprawniona do nadzoru nad przestrzeganiem i wykonywaniem przepisów prawa o ochronie pracy, a w szczególności: o ochronie życia, zdrowia i sił pracowników, o przestrzeganiu dobrych obyczajów w stosunkach pracy, o umowie pracy, o zbiorowych umowach, o regulaminach pracy, o czasie pracy, o dniach świątecznych, o urlopach, o pracy młodocianych i umożliwieniu im kształcenia się ogólnego i zawodowego, o pracy kobiet, o przedstawicielstwie pracowników i jego uprawnieniach, o pracy chałupników i t. p.”

Jakżeż w świetle rzeczywistości przedstawia się sprawa wprowadzenia w życie obowiązującego u nas ustawodawstwa ochronnego?

Nie sposób w ramach artykułu 1 uwypuklić tysięcy faktów jaskrawego łamania ustawodawstwa. Łamy pism robotniczych nieomal codziennie zapelniane są wiadomościami na ten temat.

Dopiero w ubiegłym tygodniu pisaliśmy w „Łodzianinie” o łamaniu ustaw przez przemysłowców w przemyśle włókienniczym. Zresztą stwierdzają to oficjalnie roczniki ministerstwa pracy i opieki społecznej. Zgrubsza więc tylko zanotujemy faktyczny stan w omawianej przez nas dziedzinie.

Ustawa z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu jest ustawicznie łamana, nie wyłączając przedsiębiorstw państwowych. W pewnych gałęziach przemysłu zupełnie w życie nie weszła. Ustawa z dnia 2 lipca 1924 i rozporządzenie z dnia 17 listopada 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych, dzieci i kobiet, do dzisiejszego dnia niedoceniane są przez czynniki „miarodajne”. Przeważnie w życie nie weszły. Rozporządzeniem z dnia 31 grudnia 1924 r. o wykonaniu obowiązku szkolnego przez młodocianych z powodu braku szkół dokształcających i zawodowych, wykwalifikowanych wykładowców zawodowych i t. p. wprowadzone częściowo (31 proc.).

Ustawa z dnia 16 maja 1920 r. o urlopach zatrudnionych w przemyśle i handlu weszła w życie w przemysłach, posiadających silne klasowe związki zawodowe. Walce o wykonywanie tej ustawy organizacje robotnicze poświęcają maksimum energii, czasu i wysiłków. Ustawa ta jest bardzo często łamana, a to przez wcześniejsze zwalnianie zatrudnionych, niewypłacanie rzeczywistych poborów itp. Między innymi zupełnie w życie nie weszła w przemyśle hotelowym.

Rozporządzenie z dnia 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy w życie nie weszło. Może dlatego, iż jest zbyt „młode”. Nie od rzeczy może będzie tutaj przypomnieć o ciągłych katastrofach, w naszych kopalniach węgla, gdzie dziesiątki górników traci życie...

Rozporządzenie prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 maja 1927 r. o kaucjach składanych w związku z umową o pracę w praktyce nie obowiązuje. Intencja rozporządzenia, składanie kaucji w instytucjach bankowych na imię pracowników i z odsetkami dla tychże nawet szerzej nieznaną. (W przemyśle gastronomicznym, właściciele masowo wymuszają od pracowników kaucje na swój użytek, nie licząc się zupełnie z rozporządzeniem).

Czyż jest do pomyślenia, aby w którymkolwiek z państw europejskich o tak zwanym „silnym rządzie” w jedenastym roku działalności inspekcji pracy, państwie posiadającym ministerstwo pracy — ustawodawstwo było tak jaskrawo łamane?

Czyż byłoby tam możliwe, aby czynniki, powołane do wcielenia ustaw i rozporządzeń w życie, przechodziły do porządku dziennego nad łamaniem ustaw?

Polska inspekcja pracy (inspektorzy pracy), z mocy artykułu 23 rozporządzenia o inspekcji ma prawo i obowiązek wydawania nakazów, dotyczących wszelkich przekroczeń (łamania ustaw).

Artykuł 21 mówi między innymi, iż inspektorzy mają prawo wstępu o każdej porze dnia i nocy do wszystkich zakładów pracy, informowania się u pracowników, sprawdzania ksiąg i t. p. Artykuł 5 zaś wyraźnie stwierdza, iż inspekcja oskarża przed sądami w sprawach o przekroczenie przepisów o ochronie pracy!

Ponadto (o czym może nie wszyscy pracownicy i robotnicy wiedzą, rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem pracy z dnia 22 marca 1928 r. (z mocy art. 34 rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej o inspekcji) o współdziałaniu organów policji państwowej z inspekcją pracy, wyraźnie nakazuje, „iż policja państwowa zawiadamia organa inspekcji o przekroczeniach przepisów prawnych, dotyczących stosunków pracy, przesyłając organom

tym sporządzone przez siebie protokóły”.

Nie znamy statystyki ministerstwa pracy pod tym względem. Ale śmiało — my działacze zawodowi — na tem miejscu powiedzieć możemy, iż policji państwowej przy tego rodzaju robocie nigdy jeszcze nie widzieliśmy.

Jak więc wynika z powyższego, nasza inspekcja pracy posiada duże uprawnienia do wprowadzenia w życie obowiązującego u nas ustawodawstwa. To też żądać musimy, by ministerstwo pracy i opieki społecznej pouczyło i przypilnowało inspekcje pracy co do szybkiego wprowadzenia w życie przepisów ustawodawstwa. Przedewszystkiem zaś, by inspektorzy pracy, obowiążani sami to robić, nie odsyłali masowo żalących się na łamanie rozporządzeń robotników i pracowników, na drogę sądową.

„PUŁKOWNICY”

„Nie mamy najmniejszego zamiaru dotknąć w czymkolwiek „zwyczajnych” pułkowników t. j. ludzi, którzy osiągnęli poprostu odpowiedni stopień wojskowy.

Czyż dowcip uczynił wszakże ze słowa „pułkownik” rodzaj określenia dla pewnego swoistego kierunku w obozie „sanacyjnym”. Ten dowcip się przyjął. Użył go nawet sam pan Kazimierz Świtalski w swoim ostatnim „niezwykłym” pod każdym względem odczycie. „Pułkownicy” — to skrajny odłam grupy rządzącej; to „Gazeta Polska” i sojusz przyjazny ze „Słowem” wileńskim, to „Czerwoniak”, jako organ propagandy i „tworzenie” BBS, jako metoda... „walki politycznej”, to fotografia biletu wizytowego marsz. Daszyńskiego i pp. Podoski czy Sanjca na trybunie sejmowej, to wiosenna „likwidacja” p. Bartla i zapowiedź „łamania kości”, to pogromki zamachowe i bezgraniczny tupet prymitywnej demagogii, to sobotnie wystąpienie p. Świtalskiego w sali Filharmonii i komiczna naiwność zarazem w „taktu przesiłeniowej”.

Wszystkie te „miłe” cechy, rysy, fakty i fakciki razem wzięte, stanowią wspólnie charakterystykę „kierunku pułkowników”.

Doszli do władzy w Państwie, tak, na całego, dopiero po upadku gabinetu p. Bartla. Grzmiało wtedy i błyskało radośnie. Oto jesteśmy nakoniec! Oto wreszcie teraz pokazemy, teraz spróbujemy!

I... pokazali...
Trudno sobie wyobrazić okres bardziej bezpłodny, niż okres gabinetu pana Świtalskiego. Co powie o nim przeciętny „człowiek ulicy”? Zapamięta Biarritz, parę głośnych skandalów i... powszechnie zao-

strzenie wszelkich możliwych stosunków. To ostatnie potrafili „zrobić” doskonale. Pomyślcie tylko.

Położenie gospodarce kraju — ciężkie; niezadowolenie duże; nędza na wsi; upadek poziomu realnych płac robotniczych i pracowniczych, wielkie zagadnienie społeczne, polityczne, narodowościowe — nie rozwiązane. I obok tego jakieś „subtelne” nici intyng osobistych, jakieś dwuznaczne napomnienia o „wstrząsie”, o „drodze innej”, niż droga konstytucyjna dla rewizji ustroju państwowego, jakieś „wpadanie” w tok akcji Prezydenta Rzeczypospolitej z nieoczekiwanymi atakami na instytucje państwowe, z „grą przesiłeniową”, z niepozycjonalną kampanją zależnej prasy brukowej...

To jest właśnie psychologia „pułkowników”.

Czy podobna nazwać ich inaczej, niż „siewcami anarchii”?

„Rząd pułkowników” był niejako symbolem najbardziej ujemnych, najbardziej niebezpiecznych stron „pomajowego” systemu rządzenia. Wniosek o „votum nieufności” dla gabinetu p. Świtalskiego był uderzeniem w samą „ideę” rządów „pułkownikowskich”. Obecne przesilenie — to „rozgrywka” pomiędzy Sejmem Rzeczypospolitej a koncepcją utrzymywania się pewnej grupy ludzi u steru władzy bez względu na program, na dążenia klasowe, na konsekwencje i skutki ustawicznego zaostrzenia stosunków politycznych.

Tę „koncepcję” trzeba w Polsce złamać za każdą cenę. Inaczej możemy nie wybrnąć.

O „nieznanych” żołnierzach Rewolucji Jak walczyła P. P. S. o Wolność i Niepodległość.

„Wszedłeś w najciemniejszą je-sienną noc, gdy huczał wicher i bił deszcz, a my wszyscy, dwudziestomiljonowy naród spaliliśmy w swych sypialniach, pokojach, izbach, poddaszach i norach podziemnych kamiennym snem niewolników. Wszedłeś jak przemytnik, obnażony do pasa. Na plecach dźwigałeś składowe części drukarni. Byłeś obładowany pismami, zwiastującymi wyzwoleńcie ciała i duchów. W lewej ręce trzymałeś żerdz, którą w ciemności szukałeś objęszczyka, w prawej niośłeś rewolwer gotowy do strzału. Tak przebywałeś graniczne rzeki. Szedłeś w kraj boso i krwawiąc nogi. Tej też nocy przyniesiona została Niepodległość do tego kraju nędzarzy ducha, popycha-

nych pięścią obcego żołdaka. Tej też nocy została przyniesiona deklaracja praw świętego Proletarjusza, które zdeptała przemoc bogaczy. Przyniosłeś wtedy bezcenne zwitki polskiego zakonu od zaklętych emigranckich mogił. Przyniosłeś „drugą strunę” zerwaną z lutni nieśmiertelnych. Stąpiwszy na ziemię rodzoną, poszedłeś za jękiem ludzkim. Było ci drogowskazem stękanie pracującego człowieka. Ci, o których nie wiedział Ojczyzna, ci, których trudem paś się świat, znaleźni zostali przez ciebie, podźwignięci, wezwani i złączeni w towarzyski obóz **bojowników o wolność**.”

Stefan Żeromski
(„Sen o szpadzie”).

Centralny Wydział Kobiety P. P. S. Uchwały ostatniego posiedzenia.

Dnia 14 i 15 grudnia obradował w Warszawie Centralny Wydział Kobiety, pod przewodnictwem tow. sen. Kluszyńskiej, przy udziale 16 członkiń (na 22)

Reprezentowane były: Warszawa — tow. sen. Woszczyńska, Tylicka, Zielińska, Wolinińska, Faszczewska, Klimowa, Zawadzka, Połeciówna, Warszawa — Podmiejska — Plichowska, Łódź — Grodzicka, Łódź — Podmiejska — Mośkiewiczówna, Poznań — Rybicka, Lwów — Tra-

wiecka, Podkarpacie — Merkowska, Z. R. S. S. — tow. Ryngmanowa.

Referat polityczny wygłosiła tow. sen. Kluszyńska. Po obszernej dyskusji przyjęto następujące wnioski:

1. Centralny Wydział Kobiety wyraża całkowite uznanie władzom partyjnym i ZPPS. za zdecydowane i pełne godności stanowisko wobec systemu rządów pomajowych, między innymi — za votum nieufności zgło-

szone w Sejmie dla rządu p. Świtalskiego.

2. Centralny Wydział Kobiety wyraża uznanie tow. Marszałkowi Daszyńskiemu za obronę przedstawicielstwa narodu i honoru Sejmu.

3. Centralny Wydział Kobiety stwierdza, że najszersze warstwy ludności znajdują się w katastrofalnym położeniu i że tylko bardzo szybka i zdecydowana akcja, zdążająca do zapewnienia krajowi powrotu do praworządności — może zapobiec klęsce wojny domowej.

4. Centralny Wydział Kobiety wzywa Wydziały Kobiety i najszersze warstwy kobiece do masowych wystąpień w obronie demokracji i zagrożonych bezrobociem warsztatów pracy.

Obszerne sprawozdanie, obejmujące wszystkie dziedziny pracy Centralnego Komitetu Kobiecego, złożyła tow. Iza Zielińska, sprawozdania z okręgów złożyły poszczególne delegatki. W dyskusji zabierały głos wszystkie towarzyski, ponieważ sprawom organizacyjnym poświęcono większą część obrad

Centralny Wydział Kobiety poleca organizacjom zwołać w okresie do 10 stycznia masowe wiece. Centralny Wydział Kobiety wyda w tym celu specjalną odezwę.

Tow. Wolinińska referowała sprawę stosunku Centralnego Wydziału Kobiecego do pomocniczych organizacji, zarówno kulturalnych, jak i sportowych. Stwierdzono zupełną współpracę z Robotniczym Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, którego agendy na prowincji prowadzą prawie wyłącznie Wydziały Kobiety. Uchwalono wniosek tow. Wolinińskiej:

Centralny Wydział Kobiety przyjmuje z uznaniem inicjatywę ZRSS. powołania do życia Centralnego Kobiecego Wydziału Sportowego.

W związku z powyższym Centralny Wydział Kobiety wzywa towarzyski do tworzenia lokalnych Klubów sportowych, opartych na własnych statutach i zrzeszonych za pośrednictwem Kobiecego Wydziału Sportowego przy Z. R. S. S.

Na skutek tej uchwały, Centralny Wydział Kobiety uważa Klub sportowy „Start” za jeden z lokalnych klubów m. st. Warszawy.

Tow. Tylicka referowała sprawę Socjalistycznej Międzynarodówki Kobiecej, zawiadamiając, że posiedzenie Międzynarodowego Wydziału Kobiecego odbędzie się dnia 11 i 12 stycznia 1930 roku w Zurichu.

Tow. Woszczyńska postawiła wniosek, który został uchwalony przez Centralny Wydział, aby prezydium zajęło się w najbliższym czasie rozszerzeniem ram „Głosu Kobiet” przez wprowadzenie nowych działów. Zaznaczono też iż „Głos Kobiet” wykazuje stały rozwój

Po wyczerpaniu punktu obrad — wolne wnioski, przy którym zabierała głos tow. Wolinińska w sprawie stałego dodatku kobiecego w „Robotniku”, tow. Kluszyńska zamknęła zebranie.

Popierajcie „ŁODZIANINA” Towarzysze i Towarzyszki!

„ŁODZIANIN” walczy o swoją egzystencję.

W początkach jego istnienia wysilali się wrogowie klasu pracującej, aby zniszczyć „ŁODZIANINA”, broniącego wyzyskiwanych, uciśnionych i pokrzywdzonych, stanowiący widomy sztandar walki o wolność i sprawiedliwość.

Niszczyli nejeżdźcy nielegalnego „ŁODZIANINA”. Jednakowoż prześladowcy nie odnieśli zwycięstwa. Rosja upadła, a „ŁODZIANIN” przetrwał. Przetrawiliśmy również okupację niemiecką.

Dzisiaj wróciły czasy, w których był „ŁODZIANIN” znowu jest zagrożony. Podtrzymać może go tylko Wydziały i Towarzysze i Towarzyszki, ofiarnością, której szczerze nie będziecie w obronie swojego pisma, zwalczanego zaciekle przez wszystkich, co jest wrogiem wolności i sprawiedliwości.

Towarzysze i Towarzyszki, pospieszcie z pomocą „ŁODZIANINOWI”, aby mu umożliwić przetrwanie aż do lepszej przyszłości, aby mu zjednywać nowych czytelników.

Boże Narodzenie

Boże Narodzenie istniało wcześniej, niż zrodził się Chrystus na ziemi.

Z matki-dziewicy w grudniową noc rodzili się wielcy, nie żyjący już dziś bogowie: Ozyrys i Attis, Adonis i Apollo, Tammuz i Oksus-zbawiciel, Manu — wielki prawodawca, słoneczny Mithra i ogień Agni.

Wcześniej już — nim jeszcze po kościołach rozdzwonił wielkanocne dzwony bić poczęły — obchodzono radośnie wielki dzień zmartwychwstania.

Umierał i zmartwychpowstał wielki bóg Attis, — z którego krwi zakwitały na wiosnę fiołki. Umierał i zmartwychpowstał wielki bóg dawnych pokoleń Ozyrys. Gdy zakwitały czerwone zawileczniki, umierał, by trzeciego dnia zmartwychwstać, Adonis — bóg wielki, którego wielkość wymazano z pamięci pokoleń.

Rodzili się w dzień narodzin Chrystusa — gdy słońce poczyniło się wznosić na widnokręgu ku wiosnie.

Zabici—zmartwychwstawali w dzień chrystusowego zmartwychwstania—gdy dzień zrównał się z nocą i zwyciężyła jasność, co raz dłuższą stającą się, niż mroki.

I szli w pełni blasku swej słonecznej potęgi i chwały, dobroci, radości miłości i piękna.

Zapomniani.

W on czas, gdy zrodził się syn boży, zabłysła gwiazda przewodnia na niebie. Matce jego—niewieście ziemskiej, z królewskiego rodu idącej, zwiastowano iż jest błogosławiona między niewiastami i łaski pełna, gdyż oto pocznie i porodzi syna bożego.

Nowonarodzony otrzymuje hołd od mędrców.

Dwunastoletnie chłopię toczy uczone rozmowy z mędrkami, zadziwiając wszystkich swoją mądrością. Starzy milkną przy nim.

Syn boży jest sam nauczycielem, lecz oto idzie do mędrca, który go poprzedza. W myśl jego nauki zanurza się sam w wodzie rzeki, obmywającej grzechy pokoleń.

Idzie na puszczy, na samotne długie rozmyślenia, gdzie kusi go szatan, chcący odwieść go od jego myśli i czynów. Ma kazać na górze i słuchają go rzesze. I czyni cuda. Przywraca wzrok niewidomym, chód — chromym, mowę — niemym. Chodzi po wodzie — a nie tonie, choć woda ustępuje pod stopami wąpiącemu ucznia jego.

Posiada uczniów, idących za nim, lecz małodusznych. Rozmawia z dziewczyną z przekleśtego pokolenia, głosi królestwo boże. Żyje w ubóstwie.

Gdy umiera—ziemia drży w swoich posadach.

„Czy to są dzieje Chrystusa?”

Nie. To są dzieje Sakia—Muniego, mędrca z rodu Sakjów, ostatniego wcielenia boga Buddy, żyjącego na pół tysiąca lat przed Chrystusem.

* * *

Bóg, któremu pierwsi oddali hołd ludzie ubodzy i prości — pasterze — czcąc w nim nowonarodzonego boga, był czas długi bogiem niewolników i żołnierzy, rzemieślników i drobnych kupców, ludzi nie możnych i nie bogatych. Apostołowie jego szli z prostego ludu. Dopiero z czasem oświecone, bogate a może warstwy ugięły przed nim kolana.

Wzniesiono mu świątynie bogate.

Co raz liczniejszych zyskuje wyznawców. Czczą go w nadśródziemnomorskich

krajach Małej Azji. Czczą go w Persji i znajdujemy zwolenników w dawnej Babilonii. Zna go Syria i Egipt. Klaniać się mu poczyną Hellada i wnoszą mu świątynie nad Tybrem. Kult jego przodostaje się do Maurytanii i Numidji idzie do Hiszpanji i Galji, wkracza do południowych Niemiec sięga mglistej Brytanji. Sam będąc bogiem, jest pośrednikiem między wielkim stwórcą—ojcem a światem. Ukazuje dzieciom ziemskim drogę do niebieskiego ojca. Jest zbawcą.

Wiekami na niego czekały.

W dłoni trzyma krzyż—świątynny znak boży. Na ostatniej wieczery łamie chleb i dzieli wino między ucznie swoje. „Jedzcie i pijcie — to jest ciało moje i krew moja”.

I wstępuje na niebiosa — do ojca. Wyznawcy jego chrczą nowonarodzonych wodą i czynią pokutę za grzechy. Głoszą siedem świętych sakramentów. Modlą się, czynią znak krzyża, a co gorliwi wypalają go sobie na czole.

Głoszą oczyszczenie i odrodzenie, oświecenie i zbawienie, połączenie się z bogiem. Mówią o łasce przebaczenia i o miłosierdziu. Noszą braterstwo i miłość bliźniego.

...Wiekami mijają.

Kapłanów jego zwalczyli kapłani Chrystusa.

Zwyciężyli w czwartym stuleciu swego istnienia.

Wolnomyśliciel.

„Lustracja” gospodarki samorządu łódzkiego

W ubiegły piątek na mocy polecenia Min. Spraw Wewnętrznych rozpoczęta została lustracja gospodarki samorządu łódzkiego przez komisję urzędu wojewódzkiego.

Fakt przeprowadzenia lustracji przez władze nadzorcze towarzysze nasi, prowadzący gospodarkę samorządu, przyjęli zupełnie spokojnie, wychodząc ze słusznego założenia, że gospodarowanie bez kontroli może doprowadzić do samowoli przekraczaniem ustaw, uchwał i kompetencji; że—przeciwnie—systematyczna i obiektywna kontrola jest bardzo poważnym czynnikiem współpracy samorządu i władz państwowych, dającym gwarancję należytego i owocnego wykonywania funkcji publicznych.

Niestety jednak, nasuwają się poważne i uzasadnione wątpliwości: czy temi właśnie motywami kierowało się Min. Spraw Wewnętrznych, polecając przeprowadzenie lustracji.

Jest rzeczą niezmiernie charakterystyczną, że łódzka prasa „sanacyjna” podawała informacje o lustracji już na trzy tygodnie przed jej podjęciem; wówczas, gdy Magistrat nie był o niej wcale powiadomiony. Charakter tych „informacji” i artykułów, które ukazały się w prasie „sanacyjnej” każą przypuszczać, że Min. Spraw Wewnętrznych chce coś „wykrzyć”, coś, co by było podobne do faktów ujawnionych o gospodarce rządowej przez Najwyższą Izbę Kontroli, coś, czego ogłoszenie o socjalistycznym samorządzie byłoby choćby częściowym odwetem.

Socjalistyczny samorząd Łodzi ze spokojem oczekuje na rezultaty tej lustracji — tak, jak ze spokojem oczekiwał na wyniki dwóch poprzednich ministerjalnych lustracji; w rezultacie których wysunięto zarzut, iż chciał on zakupić zbyt drogą kostkę sowiecką. Magistrat pod presją Min. Spraw Wewnętrznych musiał umowę z Sowietami uniemożliwić, a potem — kostkę tę od pośrednika po cenie wyższej, niż oferowano Łodzi, zakupił komisarz m. Gdyni i samorząd Poznania.

Pomimo bardzo ciężkiej sytuacji finansowej, spowodowanej nieudziele-

niem kredytów na inwestycje—samorząd łódzki wydał w bieżącym roku 17 milionów złotych na budowę domów, kanalizację, bruki i t. d. zatrudniając przy robotach miejskich około 4 tysięcy robotników. Robotnikom tym wypłacono, poza normalnym zarobkiem, ekwiwalent urlopowy i 13 pensję. Wypłaca się również już 13 pensję pracownikom miejskim.

Sfery „sanacyjne” nie ukrywały przed kilkoma miesiącami złośliwej radości i nadziei, że — pozabawiony niemal całkowicie pomocy finansowej Rządu—

„samorząd łódzki załamie się, lub rozchwije. Nadzieje te jednak zawiodły całkowicie. I zawiść również musza wyzierające z pism „sanacyjnych” nadzieje, że się tam „coś” w łódzkim samorządzie wykryje. Socjalistyczny Magistrat łódzki ze spokojem oczekuje wyników lustracji; świadom, że ma zrównoważony budżet; uporządkowaną gospodarkę — i że wszystkie jego poczynania obracają się w ramach zatwierdzonego budżetu i obowiązujących ustaw.

„Robotnik”

W obronie prawa do uśmiechu

Szanowny Panie Redaktorze!

Pragnę za pośrednictwem poczytnego pisma Pańskiego złożyć najserdeczniejsze podziękowanie tym licznym znajomym i nieznajomym z całej Polski, którzy nadesłali mi wyrazy sympatii i oburzenia z powodu mojej naglej dymisji w Ministerstwie Rolnictwa.

Pragnę jednocześnie potwierdzić podawany przez prasę, jako pogłoskę, powód mego ustąpienia. Otrzymałem dymisję za napisanie feljtonu w „A. B. C.” pod tytułem „Udekorowane bydło”, co mi zostało oficjalnie zakomunikowane. W feljtonie tym opowiedziałem prawdziwy fakt, jak pewna bohaterska krowa została we Francji odznaczona orderem w czasie wojny. Czyż mogłem myśleć, że ktoś może obrazić się na mnie za to i wziąć do siebie tytuł feljtonu? Samo przypuszczenie takie uważałbym za wykroczenie słuźbowe. Pisałem setki bajek, w których występowały osły, świnie i inne zwierzęta, ale nigdy nie miałem wypadku takiego zareagowania na satyrę. Pisałem bajkę o psie, który czekał na złodziei „w każdym państwowym urzędzie, wszędzie”, a za bajkę tę otrzymałem książkę ówczesnego szefa kontroli generalnej ś. p. Zarowskiego z przepiękną dedykacją w uznaniu pożyteczności i potrzeby mej satyry. Nie bajka bowiem ośmiesza ale obrażanie się o bajkę. Powiedział to już stary Ezop,

który nie jest urzędnikiem państwowym i którego wylać za to mądre zdanie nie można.

A teraz słówko o formie, w jakiej mnie usunięto. Po 14 latach służby państwowej w wojsku, Prezydium Rady Ministrów i Ministerjum Rolnictwa (gdzie opracowałem ustawę łowiecką), zostałem usunięty w dniu 6 b. m. z dnia na dzień, a że nie byłem stabilizowany—bez emerytury, z 3 miesięczną pensją bez dodatków.

I to wszystko za niewinny żart o „orderomanji”, który nie godził w nikogo i nie miał zamiaru obrazać nikogo, ani nikomu dokuczyć. Nie miałem zamiaru krytykować Kapituły, ani szafarzów orderów, gdyż odznaczając setki osób, mogą się oni czasem mylić.

Czy doszliśmy już do tego, iż każdy uśmiech i każdy żart uważane są w Polsce za przestępstwo?

Racz przyjąć Panie Redaktorze wyrazy mojego głębokiego szacunku

JULJAN EJSMOND.

P.S. Wszystkie pisma polskie proszę o przedruk tego listu autora „W puszczy”, który może nie będzie głosem wołającego na puszczy.

KAPITALISTYCZNY RAJ

Rozmyślenia na wieczór wigilijny.

Zimą 1950 roku pewien adwokat siedział ze swoim przyjacielem przy szklance wina i orzechach. Adwokat opowiadał:

— Gdy niedawno szperałem w aktach mojego ojca, znalazłem poniższy wycinek z gazety. Nosi on datę z grudnia 1929 roku. Przedziwny dokument. Jeśli chcesz, przeczytam ci go w całości.

— Proszę bardzo!—odparł przyjaciel.

Adwokat zaczął czytać:

„Przed londyńskim sądem policyjnym pewien ubogo ubrany ale przyzwyczajony do życia człowiek obudził wczoraj pewne zainteresowanie, gdy poprosił sędziego o radę.

Podajemy tę rozmowę w dosłownym brzmieniu:

— Czy mogę zadać sądowi jedno pytanie?

— Jeśli będę mógł na nie odpowiedzieć.

— Chcę tylko wiedzieć, czy żyję.

— Proszę nie robić głupich zar-tów

— Mówię zupełnie poważnie, proszę sądu. Dla mnie wszystko od tego zależy: jestem z zawodu kowalem łańcuchów.

— Czy jesteście przy zdrowych zmysłach?

— Jestem zupełnie normalny, proszę sądu.

— Więc skąd wam wpada na myśl stawiać takie pytania?

— Jestem bezrobotny, proszę sądu.

— Cóż to ma z tem wspólnego?

— Proszę mi pozwolić wyjaśnić wszystko: Od dwóch miesięcy jestem bez winy z mojej strony bezrobotny. Pan sędzia napewno słyszał, że setki i tysiące ludzi znajdują się w podobnej sytuacji.

— Dobrze, proszę mówić dalej.

— Nie należę do żadnego związku zawodowego, proszę sądu; panowie wiedzą zapewne, że mój zawód nie jest zorganizowany. Innych bronią związki.

— Tak, tak.

— Od trzech miesięcy, proszę sądu, jestem zupełnie bez środków do życia. Uczyniłem wszystko, co było w mojej mocy, aby znaleźć pracę, ale daremnie.

— Czy zwróciliście się do funduszu bezrobocia?

— Tak, proszę sądu, ale tam nie mogą udzielać dalszych zapomóg.

— Czy macie żonę i dzieci?

— Nie, proszę sądu. To również jest przeszkodą, ponieważ wszędzie stawiają mnie na ostatnim planie, jako samotnego.

— Oczywiście, oczywiście... ale

przecież istnieje jeszcze opieka nad bezdomnymi, macie prawo do...

— Byłem już w dwóch takich przytułkach, proszę sądu, ale wczoraj wieczorem nie przyjęto kilkudziesięciu takich, jak ja, z powodu braku pomieszczenia. Jestem głodny, proszę sądu: czyż nie mam prawa do pracy? Czy państwo nie ma obowiązku dać mi pracę. Czyż nie mogę zmusić żadnego człowieka, aby mi dał pracę?

— To jest bardzo trudna sprawa.

— Jestem strasznie głodny, proszę sądu. Czy może mi sąd pozwolić zebrać na ulicy?

— Nie, nie, tego sąd nie może; wiecie dobrze, że to jest nie dopuszczalne.

— Więc może wolno mi kraść, proszę sądu?

— Ach, niepotrzebnie zajmujecie sądowi czas.

— Ależ, proszę sądu, traktuję sprawę z całą powagą. Słowo honoru, że poprostu konam z głodu! Czy sąd pozwoli mi sprzedać marynarkę, lub spodnie? — Mówiący odparł marynarkę i odsłonił gołą pierś.—Pozatem nie mam już nic do sprzedania...

— Wiecie przecież dobrze, że nie wolno ukazywać się na ulicy w stroju, obrażającym moralność publiczną. Sąd nie może się zgodzić na lekceważenie obowiązujących przepisów.

— Czy przynajmniej otrzymam zezwolenie na spanie pod gołym niebem, by mi nie groziło aresztowanie za włóczęgostwo?

— Oświadczam raz jeszcze, że na nic podobnego sąd nie może udzielić zezwolenia.

— Więc co mam robić, proszę sądu? Mówię prawdę. Nie chcę wykraczać przeciwko prawu. Czy sąd może mnie poinformować, w jaki sposób mogę nadal żyć bez pożywienia?

— Chciałbym wam umieć poradzić.

— Wobec tego muszę zapytać sąd;

— Czy według obowiązujących praw jestem wogóle jeszcze przy życiu?

— Mój dobry człowieku, to jest pytanie, na które nie mogę odpowiedzieć. Dla prawa istnieje pan, widocznie, jedynie wtedy, gdy pan to prawo ignoruje; ale tego pan chyba nie uczynił. Rzeczywiście żal mi pana. Możecie otrzymać szylinga z puszek dla biednych.

Następna sprawa!

...Adwokat przerwał.

— Tak jest — rzekł jego przyjaciel po chwili — to jest bardzo ciekawe. Rzeczywiście niezwykła historia. Dzwonek stosunki istniały w owych czasach. Jedni opływali we wszystkim a dla robotnika nie było pracy i chleba.

Dżon Galsworthy.

Piękne mowy panów **MINISTRÓW** Wiadomości z całego świata

którym przeczy smutna rzeczywistość.

Jeszcze brzmiały w uszach słowa pełne optymizmu o położeniu gospodarczym Polski, padły z ust p.p. ministrów na ostatnim posiedzeniu Sejmu.

Tymczasem jakże odmienną jest rzeczywistość. Cały szereg gałęzi przemysłu przeżywa od kilkunastu miesięcy ciężki kryzys, na skutek czego zamkniętych zostało dziesiątki zakładów pracy. Tysiące robotników pozbawionych zostało pracy, zaś dziesiątki tysięcy pracuje po 4 — 3 dni w tygodniu. Jeśli porównamy stan zatrudnienia w m. wrześniu 1929 r. 899356 osób z tym uruchomieniem w tym samym miesiącu r. ubiegłego 917239 osób to przekonamy się, że o 17883 osoby pracuje mniej. Gdybyśmy porównali ilość dni pracy przypadającą na jednego robotnika w ciągu 1928 r. a w 1929 r. to zobaczylibyśmy bardzo dużą rozpiętość w cyfrach, szczególnie w przemyśle włókienniczym i robotach publicznych.

Ostatnie zarządzanie, całkowitego wstrzymania pracy w całym szeregu wielkich zakładów na okres od 21 grudnia r. b. do 2 stycznia 1930 r. dopełnia tego obrazu ciężkiego położenia mas robotniczych.

Nie od rzeczy będzie przytoczyć cyfry weksli protestowanych w Łodzi za ostatnie parę miesięcy r. b. a mianowicie: w sierpniu zaprotestowano 52,412 weksli na sumę zł. 10.113.000, w wrześniu 45,287 weksli na sumę zł. 8.822.000, w październiku 49,417 weksli na sumę zł. 10.295.000.

Do tych ponurych cyfr dodać kompletny zastój w handlu, którego ożywiec nie jest w stanie nawet okres przedświąteczny to zobaczymy, że powodów do podzielenia optymizmu p.p. ministrów niema.

Dobrze jest mówić z optymizmem wtedy gdy ma się po temu odpowiednie dane — lecz gdy wszystko wskazuje na ciężki stan gospodarczy kraju optymizm w słowach kierowników nawy państwowej wygląda co najmniej na humorystyczny.

Nówic o rozkwicie handlu i przemysłu

Wtedy gdy dziesiątki zakładów pracy się zamyka, gdy tysiące robotników idzie na bruk a dziesiątki tysięcy innych pracuje po 4 — 3 a nawet 2 dni w tygodniu zakrawa na żart, ale nam nie o żarty ani humorystyki chodzi. Nam idzie o byt tysięcy robotniczych które dzieją się w obliczu zbliżającej się zimy skazani są na utrzymanie się z głodowych zarobków wynoszących 12-15-20 złotych tygodniowo.

Bajki i humorystyki dobre są na dni świąteczne dla tych ludzi, którym troska o kawałek chleba już nie dla siebie lecz dla dzieci nie maći wesołego nastroju świątecznego. A takich ludzi w Polsce jest niestety bardzo mało.

Olbrymia większość społeczeństwa polskiego żyje w bardzo trudnych warunkach materialnych, a jeśli chodzi o masy robotnicze to te żyją w warunkach wprost katastrofalnych.

Rząd zapatrujący się różowo na położenie gospodarcze kraju prawie, że nic nie zrobił dla polepszenia położenia tych którzy nie ze swej winy pracy nie mają lnb którzy pracują za ledwie po 2 i 3 dni w tygodniu. Przyznanie zapomóg na terenie m. Łodzi tym którzy pracują po 2 dni nie może radykalnie wpłynąć na polepszenie doli mas robotniczych. Tak samo sprawy tej nierozwiążą zapomogi mające być wypłacane przez m. listopad, gruzień, styczeń i luty.

Pragnąc poprawić choć w pewnej części położenie bezrobotnych i półbezrobotnych należy wprowadzić odpowiednie zapomogi oraz dążyć do podniesienia konsumpcji na rynku wewnętrznym co wpłynęłoby na stan uruchomienia przemysłu.

Tysiące ludzi pracy na nadchodzące święta nie będzie miało kawałka chleba oraz drzewa i węgla na ogrzanie zimnych izb, a sfery oficjalne mówią o wysyciu pracy i rozkwicie handlu i przemysłu.

Socjalistyczny rząd w Danii wprowadził ubezpieczenie na starość.

Duński minister opieki społecznej tow. Sztajnke złożył w sejmie projekt ustawy o powszechnym ubezpieczeniu ludowem, jako przymusowem, które jest połączeniem na wypadek niezdolności do pracy, choroby i na starość.

Ta forma ubezpieczenia powszechnego jest o tyle przymusowa, że osoby pragnące pobierać rentę na starość muszą się obowiązkowo ubezpieczać na wypadek choroby. Ubezpieczenie to zmierza także do usunięcia tej istniejącej dotąd anomalji, że osoby zmuszone na starość do pobierania datków z łaski pozbawione są równocześnie praw obywatelskich. Obecnie ustanie konieczność utrzymywania tych darów z łaski, a temsamem nikt z powodu zubożenia nie będzie pozbawiony praw obywatelskich. Robotnicy mają zapewnioną starość.

Jak wygląda rozbrojenie we Francji.

Pomimo opozycji socjalistów Izba deputowanych przyjęła 331 głosami przeciwko 167 budżet funduszy dyspozycyjnych, wysunięty przez rząd. Dodatkowe kredyty w wysokości 3 i pół miljarда franków przeznaczone są dla celów obrony granicy wschodniej, budowę fortów i twierdz oraz rozbudowę lotnictwa.

Projekt rządowy przewiduje na budowę twierdz ogółem 5 miljarđów franków, które będą wpłacane przez skarb w ciągu lat pięciu, to jest co rok jeden miljard.

Traktat handlowy polsko-niemiecki.

Dzięki krótkiej robocie nacjonalistów niemieckich rokowania w sprawie zawarcia traktatu handlowego polsko-niemieckiego zostały przerwane.

W tych dniach poseł niemiecki w Warszawie Rauszer wyjechał w tej sprawie po nowe instrukcje do Berlina. Powrót jego przed świętami nie jest przewidziany, to też wznowienie rokowań nastąpi dopiero po świętach.

Morska konferencja rozbrojeniowa.

Dnia 3 stycznia r. p. odbędzie się międzynarodowa konferencja w sprawie ograniczenia zbrojeń morskich. Dotychczas zdecydowanymi zwolennikami rozbrojenia są Stany Zjednoczone Ameryki Północnej i Anglja. Według ostatnich pogłosek rząd włoski ma również w sprawie łodzi podwodnych zająć takie samo stanowisko, jak Ameryka i Anglja, nawet w tym wypadku, gdyby Francja i Japonja ograniczeniem zbrojeń się przeciwstawiły.

Ambasada amerykańska w Polsce.

Poselstwo amerykańskie w Warszawie zostało podniesione do godności ambasady. Ambasadorem został pan Aleksander B. Moore, dotychczasowy ambasador w Peru. Pan Moore był kiedyś reporterem, następnie redaktorem, wreszcie wydawcą. Dziś własnością jego jest bardzo wiele dzienników i stąd p. Moore zaliczany jest do grupy amerykańskich królów prasowych. Nareszcie więc spełnia się marzenia naszych monarchistów. Będziemy mieli w Warszawie „króla”, co prawda tylko prasy amerykańskiej.

Lot nad Atlantykiem.

Dnia 15 b. m. wystartowali w Sewilli do Południowej Ameryki dwaj lotnicy, Challas i Larre-Borgas. Lot udał się o tyle, że odważni lotnicy dolecieli do Brazylii, jednakże lądując w pobliżu Maracajas w prowincji Rio Grande ulegli wypadkowi. Lotnik Larre-Borgas wyszedł bez szwanku, natomiast Challas jest lekko ranny.

Przyjaźń turecko-sowiecka.

W tych dniach dokonano przedłużenia turecko-sowieckiego traktatu przyjaźni i neutralności, zawartego w Paryżu 1925 r. Rokowania prowadzone były w Angorze pomiędzy komisarzem do spraw zagranicznych Karachanem a rządem tureckim.

Japonja interwenjuje.

Japonja zdecydowała się podjąć także kroki przeciwko dalszemu poby-

towi wojsk sowieckich na terytorjum Chin i kontynuowania przez Sowjety działań wojennych. Japonja zamierza w sposób kategoryczny zażądać od Rosji gwarancji w sprawie neutralności terytorjum chińskiego.

Skutki antypolskiej polityki Kowna.

Zamknięcie granic z Polską pod względem gospodarczym odbija się bardzo ujemnie na Litwie, czego najlepszym dowodem dane, ogłoszone ostatnio przez wiedeńską „Die Industrie”. Straty roczne Litwy z tego powodu wynoszą 200 miljonów litów. Jest to cyfra bardzo wysoka, jeśli się weźmie pod uwagę, że najwyższa ogólna suma wywozu litewskiego wynosi 290 miljonów litów rocznie. Fałszywa orientacja polityki litewskiej wpływa również na zły stan portu Kłajpedy, która dotychczas tylko wegetuje. Połączenie kolejowe Kowna z Kłajpedą pozostaje stałe tylko w sferze projektów. Wydatki wojskowe małego państewka pochłaniają tak wielkie stosunkowo sumy, że o jakichkolwiek inwestycjach mowy być nie może. Rozumnijsza część społeczeństwa litewskiego zdaje sobie dokładnie sprawę z tego katastrofalnego stanu, lecz nie ma dotychczas odwagi wystąpić przeciwko prądowi, do którego powstania sama się przyczyniła. Wydaje się jednak, że niezadługo i na Litwie rozsądek weźmie górę nad ślepiami namiętnościami, co będzie z pożytkiem zarówno dla Litwy, jak i dla nas.

Zwycięstwo żywołu polskiego przy wyborach na G. Śląsku.

W ubiegłą niedzielę odbyły się na Górnym Śląsku wybory do rad miejskich. Wynik wyborów z 11-tu miast przedstawia się, jak następuje:

Ogólna ilość mandatów polskich 174 (62 proc.), niemieckich 92 (33 proc.) i żydowskich 13 (4,66 proc.)

W porównaniu z rokiem 1925 i 1926 wynik ten należy uznać za bardzo poważne zwycięstwo list polskich. Polacy uzyskali wówczas tylko 140 mandatów (50 proc.), Niemcy zaś 126 (45 proc.)

Z życia akademików socjalistów.

W dn. 16 b. m. odbyło się w Berlinie posiedzenie egzekutywy Międzynarodówki studenckiej, która to organizacja wchodzi w skład Międzynarodówki młodzieży socjalistycznej. Podczas zlotu wiedeńskiego w lipcu b. r. odbył się również kongres studentów socjalistów, przyczem do Egzekutywy Międzynarodówki studenckiej weszli tow. Bohmann (Austria), Haver (Francja) i Mamrot (Z.N.M.S. — Warszawa) oraz tow. Friedländer jako sekretarz generalny. Ponadto tow. Bohmann i Mamroi weszli do Egzekutywy Międzynarodówki młodzieży socjalistycznej jako delegaci młodzieży studenckiej.

W dn. 14 i 15 b.m. odbył się Kongres związku akademików socjalistów Niemiec i Austrii.

Związek ten, który w r. 1923 założony został przez 7 studentów w Berlinie, obecnie liczy około 5000 członków i posiada środowiska we wszystkich miastach uniwersyteckich (n.p. we Wiedniu 2000 czł.), stanowiąc poważną przeciwwagę dla tendencji nacjonalistycznych i faszystowskich, które do niedawna niemal niepodzielnie panowały na najwyższych uczelniach niemieckich.

Tow. Mamrot bierze ponadto udział w organizowanym w dn. 12 b. m. przez „Centralę dla spraw Ligi narodów w Niemczech” zebraniu polsko-niemieckim.

Kursy naukowe TUR-u

Wzorem lat ubiegłych zarząd Łódzkiego oddziału T.U.R. organizuje kursy naukowo-społeczne, obejmujące najważniejsze zagadnienia polityczne, gospodarcze i społeczne. Kursy te rozpoczynają się 7-go stycznia przyszłego roku i są zakreślone na okres 3-miesięczny.

Program kursu przewiduje między innymi następujące wykłady: ekonomja społeczna, ubezpieczenia społeczne, prawo konstytucyjne, higjena pracy, socjologia i t. d.

Zapisy na kurs przyjmuje sekretarjat T. U. R-u, Południowa 11, tront, 1 p., we wtorki i piątki od godzin 7—9 wieczór.

Z posiedzenia Rady Miejskiej

Kamienicznicy nie chcą płacić podatków. Polesie Widzewskie odebrano rządowi.

W czwartek, dnia 19 grudnia r. b. pod przewodnictwem prezesa tow. Jana Holcgrebera odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej w Łodzi — ostatnie przed świętami.

Zaraz na początku posiedzenia, sprawa ustalenia i uchwalenia wysokości miejskiego dodatku do państwowego podatku od nieruchomości, zreferowana przez tow. radnego J. Golańskiego, wywołała długą i gorącą dyskusję.

Przedstawiciele kamieniczników radni Pogonowski i Szot gorąco bronili „biednych” kamieniczników, których spora liczba zebrała się na galerji, by poprzeć swoich przedstawicieli.

Panowie kamienicznicy Pogonowski Szot i Bialer początkowo chcieli stawać w roli obrońców praworządności, wmawiając nieudolnie galerji, że sejm dotychczas nie przedłużył istnienia zasadniczej ustawy o podatku od kamieniczników, lecz gdy poczuli swoją „prawną” śmieśność i kamienicznikowską moralność, starali się chociaż krakowskim targiem o to, by ten dodatek był jak najniższy.

Należyta odprawę otrzymali kamienicznicy od tow. radnych Andrzejaka, Lichtenstajna, Ławnika Kuka i in., którzy rzeczowo wykazali prawną i faktyczną podstawę podatku, który rada olbrymią większością głosów uchwaliła w wysokości 200 procent podatku państwowego.

Należy zażnaczyć, że przemówienia komika rady p. Szota wywołały huragan śmiechu, gdy mówił o tem, że musi się „denerwować” za siebie, kamieniczników i lokatorów.

Następnie rada zatwierdziła wniosek Magistratu o przyznanie bezrobotnym zapomóg pieniężnych i opałowych z powodu okresu zimowego — o czem piszemy na innym miejscu. Jednak ze względu na to, że Minister Pracy i Opieki Społecznej wydał obowiązujące rygorystyczne rozporządzenie, które pozbawia całe tysiące bezrobotnych samotnych i tych, którzy już przed 30 września r. b. utracili prawo do zasiłków, rada uchwaliła wniosek, wzywający Magistrat do wystąpienia ze staraniami do rządu o naprawienie tej krzywdy tysiącom robotników, gdyż usiłuje się sztucznie zmniejszyć ilość bezrobot-

nych, chociaż faktycznie liczba bezrobotnych wzrasta.

Mając zamiar rozparcelować leśny majątek miejski Łągiwniki w celach budowy domów mieszkalnych, rada uchwaliła, po referacie tow. r. Pawłaka, wystąpić do władz nadzorczych o zezwolenie na parcelację i wyłączenie z opieki leśnej.

Po referacie t. r. Golańskiego rada uchwaliła przepisy o przyłączaniu domów do sieci kanalizacyjnej, z terminem jednorocznym. Przy tej okazji radni kamienicznicy narzekali na „biedę” kamieniczników i domagali się przedłużenia terminu przyłączania do sieci kanalizacyjnej do trzech lat.

Następnie tow. radny Wł. Dolecki referował następującą sprawę:

W 1926 roku rada odstąpiła na rzecz skarbu państwa znacznych terenów na tak zwanym polesiu widzewskim w celu budowy centralnego dworca towarowego, z tym wyraźnym celem, że kilka tysięcy bezrobotnych łodzian będzie zatrudnionych przy budowie. Rząd jednak zlekceważył sprawę, a o los bezrobotnych nie zatroszczył się i przez okres trzech lat nie wywiązał się z obowiązków. Wobec tego, frakcja radnych miejskich P. P. S. postawiła wniosek nagły domagający się odebrania rządowi podarowanego placu wobec niedotrzymania warunków umowy

Po zreferowaniu przez tow. radn. Doleckiego całokształtu sprawy, Rada jednogłośnie uchwaliła ten wniosek.

Po załatwieniu jeszcze kilku drobnych spraw, około północy posiedzenie zostało zakończone przez wiceprezesa p. Wolczyńskiego życzeniem dla radnych wesołego spędzenia Świąt Bożego Narodzenia.

M. S.

Oптacajcie regularnie prenumeratę!

Przemówienie tow. posła Adama Pragiera na posiedzeniu Sejmu w dniu 17 grudnia.

Tow. dr. Pragier pojawia się na trybunie obandażowany po napadzie niedzielnym w Pruszkowie, dokonanym nafi przez zbirów bebessowskich. Towarzysze z ZPPS. witają tow. Pragiera oklaskami).

Wysoki Sejmie. Jestem zdania, że istotnie ujawnienie sprawców i wszystkich okoliczności zdarzenia dnia 31-go października leży w interesie publicznym, albowiem zdarzenie to przyniosło niewątpliwą szkodę dla powagi Państwa na wewnątrz i na zewnątrz. Wstrząśnienie w opinii było ogromne, tembardziej, że wykładnia tego zdarzenia, która nastąpiła w dniach po nich następujących, do uspokojenia bynajmniej się nie przyczyniła.

Miłość dla armji i szacunek, który mamy dla niej wszyscy (Przerwywania na ławach B. B.), wynika z natury roli, którą w państwie każdym sprawuje armja, mianowicie z roli obrończyni granic Państwa i strażniczki niepodległości. Rola ta nie ogranicza się do obrony Państwa na zewnątrz. Z przysięgi każdego żołnierza i oficera wynika jego obowiązek przestrzegania prawa i obrony jego prawa, a przedewszystkiem obrony Konstytucji. Dlatego też przekonani jesteśmy, że armja, jako całość, posłuszna jest i pozostanie Konstytucji i prawu.

Ale jednak nazajutrz i w kilka dni potem z prasy rządowej i czynników rządowych słyszało się o różnych pod tym względem „możliwościach”, od których armja, jako całość, niewątpliwie jest daleka. Nazajutrz zaś ukazał się bezprzykładowy komunikat agencji

urzędowej zawierający obok słów kłamliwych, także czelne obelgi, będące znamię bezsilnego i spętanego gniewu. Obelgi te przyduszone powszechną pogardą społeczeństwa padły bezwładnie u stóp tej trybuny, z której Marszałek Sejmu przewodniczy przedstawicielstwu narodowemu.

Jestem tedy zdania, że ujawnienie sprawców zdarzenia z dn. 31 października b. r., którzy się dziś ukrywają, leży w powszechnym interesie i uczynimy wszystko, aby prawda stała się jawną i widoczną, aby nieudały zamach zdemaskowany był w całej swej postaci.

Nakoniec niechaj mi będzie wolno oświadczyć, że jesteśmy wszyscy gotowi spełniać aż do końca ciężką na nas obowiązek, że dopóki starczy nam tchu żadnej formie teroru nie pozwolimy się zastraszyć, ani żaden z nas osobiście, ani my wszyscy razem (oklaski na ławach P.P.S.)

Nakoniec niechaj mi będzie wolno dać wyraz uczuciu radosnej dumy, że z ław lewicy sejmowej wyszedł Marszałek Sejmu, który stanął u wrót Wysokiej Izby i nie pozwolił na to, aby obrady w tej Wysokiej Izbie toczyły się w atmosferze przymusu i wśród najtrudniejszych warunków dał z siebie pełną miarę godności i odwagi, która świeci i nadal świecić będzie demokracji polskiej w walce o wolność. (Burmistrz oklaski.)

Pod względem formalnym proszę o odesłanie tego wniosku do Komisji Regulaminowej dla określenia kompetencji Komisji, która będzie działała w tej sprawie.

Magistrat wydaje węgiel i gotówkę Pomoc dla bezrobotnych.

W ubiegły piątek, pod przewodnictwem prezydenta tow. Ziemięckiego, odbyło się kolejne posiedzenie Magistratu, na którym m. in. rozpatrzono sprawę zorganizowania pomocy żywnościowej i opałowej dla bezrobotnych, niepobierających żadnych zapomóg. W związku z wyasygnowaniem przez władze rządowe odpowiednich sum na pomoc żywnościową, Magistrat wypowiedział się za udzieleniem tych zapomóg w formie gotówkowej. Co się tyczy pomocy opałowej, ta — wzorem lat poprzednich — zorganizowana ma być z funduszy samorządowych, przy-

czem postanowiono, że raczej węglowe wynosić będą: dla rodziny małej 4 korcy i dla dużej rodziny — 6 korcy. Akcję rejestracyjną przeprowadzą w trybie przyspieszonym władze miejskie za pośrednictwem swych urzędów. Rejestracja rozpoczęta została 16 grudnia i potrwa do 21 grudnia.

Wysokość zapomogi pieniężnej wynosi miesięcznie dla samotnych — Zł. 20 dla obarczonych rodziną do 3 osób łącznie z bezrobotnymi Zł. 30, a dla obarczonych rodziną ponad 3 osoby — Zł. 45.

Kronika samorządowa.

Sprawa mieszkaniowa.

We wtorek, dnia 17 grudnia r. b. pod przewodnictwem tow. Andrzeja Edwarða, odbyło się w sali konferencyjnej Rady Miejskiej posiedzenie łączonych komisji do spraw ogólnych i finansowo-budżetowej. Z ramienia Magistratu wzięli udział w obradach wiceprezydent tow. dr. Wieliński, ławnicy tow. Kuk i t. d. Margolis oraz Harasz.

Zgodnie z porządkiem obrad połączone komisje załatwiły — w myśl wniosków Magistratu — sprawy następujące: wykonywanie orzeczeń karnych Komisji Powozowego Nauczania, co zlecane ma być Oddziałowi Sekwestracyjnemu; ustalenie wysokości dodatku komunalnego do państwowego podatku od nieruchomości na rok 1930; pomocy żywnościowej i opałowej dla bezrobotnych m. Łodzi; parcelacji maj. miejskiego Łagiewniki. Odpowiednie wnioski komisji w wyszczególnionych wyżej sprawach

znajdą się już na dzisiejszym posiedzeniu plenarnym Rady Miejskiej.

Sprawa ustalenia systemu podziału mieszkań oraz ustalenia wysokości czynszu komornianego w kolonii mieszkaniowej na Polesiu Konstantynowskiem odroczone została do najbliższego posiedzenia komisji, celem umożliwienia radnym dokładnego zaznajomienia się z obszernym materiałem, dotyczącym warunków budowy kolonii mieszkaniowej oraz prac specjalnej komisji fachowej.

Zmiany adresu biur miejskich.

Wobec wykończenia własnego gmachu Wydziału Kanalizacji i Wodociągów przy ul. Narutowicza 65, biura Wydziału przeniesione zostały z dnia 17 b. m. z dotychczasowego lokalu przy ul. Narutowicza 2 do nowych pomieszczeń. W dawnym lokalu Wydziału Kanalizacji ulokowany będzie prawdopodobnie Wydział Zdrowotności Publicznej mieszczący się dotychczas, jak wiadomo przy placu Wolności № 1.

Bandycki napad bojówki BBS na tow. A. Pragiera w Pruszkowie.

Dzień 15-go grudnia jest nowym dniem hańby znikczemniałej BBS. Do mordów na robotnikach, do zdradzieckiej roboty rozbijania ruchu robotniczego — przybył nowy haniebny napad, dokonany tym razem na posła socjalistycznego.

Gdy w niedzielę ubiegłą tow. pos. Adam Pragier przybył do Pruszkowa celem odbycia wiecu, został niespodziewanie zbójcko napadnięty na ulicy przez bojówkę B. B. S., ściągniętą z Warszawy i Żyrardowa w liczbie około 70 ludzi. Zbiry te otoczyły ze wszystkich stron tow. Pragiera, który był sam i podobnie jak nożowcy w ciemnej ulicy dotkliwie go poranili.

Tylko przypadkowi zawdzięczać należy, iż tow. Pragier uniknął śmierci. Hersztem tej bandy był osławiony w Pruszkowie awanturnik i pijak Płochocki, dziś filar B. B. S. Nikczemny ten napad znajdzie swój epilog w sądzie. Dziś już jednak opinia robotnicza wydać winna swój wyrok: pogardy dla bandyckich metod B. B. S.

Tow. Pragier, którego rany zadane laskami i rewolwerami, opatrzone na

miejscu, powrócił do Warszawy, odwiedzony przez kilku towarzyszy.

* * *

W napadzie ze strony B.B.S. m. in. brali udział: Płochocki, Chróściel, Michalak Stanisław, Bednarczyk Stanisław, Morawski Jan, b. ajant policji, wypuszczony niedawno za kradzież z więzienia, Borkowski Feliks, Rott i inni.

* * *

Bandyci z B.B.S. nie zadowolili się napadem niedzielnym na tow. posła Pragiera i dalsze swe wyczyny rozpoczęli w godzinach popołudniowych na miejscowych towarzyszy.

O godz. 4 po poł. tow. Kazimierski oczekując na stacji w Pruszkowie na pociąg, został napadnięty przez tych samych zbirów i dotkliwie pobity i poraniony. Zebrana publiczność na stacji stanęła w obronie napadniętego.

W pół godziny później ta sama banda pałkarzy napadła na tow. Księżaka, bijąc go pałkami.

Notując te haniebne występy bojówki B.B.S-u w Pruszkowie, stwierdzamy, że wypadki te bezkarnie nie przejdą

Kamienicznik i fabrykant Rajcher został skazany na miesiąc więzienia za rzucenie oszczerstwa na tow. dr. Wielińskiego.

W 1924 roku kamienicznik i fabrykant Stanisław Rajcher rozsiewał złośliwie świadomie nieprawdziwe wiadomości nawet do władz nadzorczych obwiniając obecnego wiceprezydenta miasta i prezesa partji tow. dr. Edmunda Wielińskiego, ówczesnego Inspektora Miejskiego Urzędu Mieszkaniowego o wyłudzenie od Rajchera dla siebie mieszkania za przyrzeczenie zwolnienia z rekwizycji lokalu zajętego przez władze wojskowe na kasyno oficerskie w domu Rajchera przy ulicy Zielonej 20.

Gdy to podłe oszczerstwo doszło do wiadomości tow. Wielińskiego, to ten ostatni niezwłocznie wniósł do p. Prokuratora skargę domagając się pociągnięcia p. Rajchera do odpowiedzialności Sądowej za oszczerstwo. Prokurator prowadził przez dłuższy czas dochodzenie i stanął na stanowisku, że tow. Wieliński winien wnieść nową skargę z prywatnego oskarżenia do Sądu Grodzkiego.

To było powodem przeciągania się sprawy, która jednak ostatecznie w poniedziałek, dnia 16 grudnia r. b. znalazła się na wokandzie Sądu Grodzkiego w Łodzi i znalazła swój epilog skazujący surowo oszczercę.

Na rozprawę stawił się tow. Wieliński w asystencji adwokata oskarżyciela tow. radnego adw. Rafała Kempnera.

Oskarżonego Rajchera bronili adwokaci: Stefan Kobylński i Alfred Fryde.

Po rozprawie i przemówieniach stron Sąd Grodzki z mocy art. 531 Kodeksu Karnego skazał p. Stanisława Rajchera na jeden miesiąc więzienia.

W ten sposób Sąd skazał p. Rajchera za oszczerstwo i za krzywdę wyrządzoną zacnemu tow. Wielińskiemu na czci i honorze. Sąd przyjął za udowodnione iż p. Rajcher rzucił przeciwko tow. Wielińskiemu potwarz bezpodstawnie a z pełną świadomością by Mu zaskodzić wobec opinii publicznej i społeczeństwa.

Ruda Pabjanicka.

Dla nikogo już dziś nie stanowi tajemnicy fakt, że od czasu „skomisarzarowania” Łódzkiej Kasy Chorych, nastąpił w niej do tego stopnia gorszące warunki, że wskutek ciągłych szykan, rug i i represji, powstała wzajemna nieufność, lizusostwo i podejrzliwość w stosunku do podwładnych sobie urzędników. Długoletni pracownicy, a więc zdolni — zostają pozbawieni zajęcia li tylko dla tego, że są członkami P.P.S., względnie zwolennikami — zaś gardzą t. zw. „frakcją rewolucyjną”.

Również wiadomo wszystkim, że między „presuniami” lub wydaleniemi na miejsce których przyjmowani są „swoi” (narazie) — dokonano przyjęcia na miejsce b. naczelnego lekarza dr. Tomaszewicza — jednego z burmistrzów ooblińskiego miasteczka — mianowicie p. dr. Stefana Bogusławskiego. Lecz nie wszystkim jeszcze wiadomo, kim ten pan doktor był ongiś i jakie po sobie zostawił wspomnienie w Rudzie Pabjanickiej, gdzie przez czas dłuższy, ku bolewanii miejscowej ludności, siedział a stolcu burmistrzowskim.

Ponieważ jednak Kasa Chorych stanowi krwawo zdobytą placówkę dla klasy robotniczej, jest przez robotników i dla robotników utrzymywana, przeto ubezpieczeni muszą wiedzieć jacy ludzie stoją na jej czele i czy mieć do nich zaufanie. Ze zaś p. dr. Stefan Bogusławski pełni w Kasie Chorych zaszczytne i odpowiedzialne stanowisko naczelnego lekarza, dlatego uważamy za swój obowiązek, cokolwiek o nim narazie napisać.

A więc b. „pomagacz” odczytowany również wypowiedzianego „sanatera” Wieniawy - Długoszowskiego, następnie twórca osławionego na okolicę komunistycznego „Blok Robotniczego”, potem burmistrz m. Rudy Pabjanickiej, wreszcie obecny naczelnik lekarz Kasy Chorych m. Łodzi dr. Stefan Bogusławski opuścił nareszcie nasze miasto. Niezbyt chlubnie prowadził gospodarke miejską, skoro mieszkańcy Rudy Pabjanickiej z ulgą odetchnęli na wieść o jego ustąpieniu z ratusza. Nieudolna a rozrzutna jego praca samorządowa, sankcjonowana zresztą przez władze nadzorcze, najlepiej świadczyć będzie w przyszłości o smutnej zasłudze historycznego burmistrza.

Obok tego rodzaju zarzutów, jakie zostały sprecyzowane w inowacyjnej skardce do Wydziału Powiatowego Sejmiku, o objętości 9 stron maszynowego pisma, do której innym razem powrócimy — ma p. doktor jeszcze inne sprawy na swem sumieniu.

Oto, wskutek absolutnej bezczynności magistratu w dziedzinie opieki społecznej, powstało tu z inicjatywy P.P.S. — Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. Przy wyteżonej pracy zdołano już w grudniu r. ub. oddać do użytku publicznego własną Przychodnię Przeciwgruźliczą, gdzie frekwencja biednych dzieci robotniczych przez specjalnie ordynującego lekarza stale się zwiększa.

Według ustaw, obowiązkiem samorządów jest okazywanie pomocy finansowej podobnym instytucjom. Mniemac by należało, że p. burmistrz Bogusławski jako doktor, choćby z tytułu swego wolnego zawodu (jest kregarzem) pójdzie wślad innych ojców miasta i na skutek prośby Towarzystwa, udzieli mu subsydjum. Ale gdzież tam!

Na jakieś osławione „kanały”, zbyt techniczne „rowy”, pocieszne „sanki” z krzesel robione dla publiczności, chcące uprawiać ślizgawki na „Rudzkiej Górze” — to się pieniądze znalazły. Lecz dybroczynnej przychodni przeciwgruźliczej odmówiono subsydjum. Możeby jednak R.T.P.D. o własnej samowystarczalności prosperował, gdyby nie gorszy gest p. doktora. Widocznie z powodu politycznych postanowił sobie „uśmiercić” rozwijającą się placówkę robotniczą i dlatego oddał sprawę do sądu o eksmisję przychodni przeciwgruźliczej z lokalu miejskiego, rzekomo z powodu zorganizowania tam wieców.

Po odbytej rozprawie w Sądzie Grodzkim, magistrat sprawę wygrał i eksmisję otrzymał. Towarzysze nasi zaapelowali, lecz w drugiej instancji znów przegrali. W ten sposób przed kilku tygodniami, zmuszono przychodnię przeciwgruźliczą do przeniesienia się na inne miejsce.

Tak to p. dr. Bogusławski dbał o zdrowie robotników naszego miasteczka, czego mu oczywiście do „grobowej deski” nie zapomną.

Narazie życzymy mu lepszych wspomnień wśród naszych braci robotników łódzkich, po opuszczeniu przez niego zajmowanego obecnie stanowiska.

Ubezpieczony.

WYTWÓRNIA

PIECY i KUCHEN

przenośnych szamotowych p. f.

„KOZMINEK”

ul. Główna 51.

Z ruchu zawodowego.

W tych dniach odbyło się pod przewodnictwem tow. St. Wojdana kolejne posiedzenie Zarządu Związku Pracowników Komunalnych i Instytucji Użyteczności Publicznej w Polsce, Oddział w Łodzi, na którym po omówieniu całego szeregu bieżących spraw postanowiono:

1) zwrócić się do Związku Teatrów Świetlnych z żądaniem udzielenia konkretnej i wyczerpującej odpowiedzi na zgłoszone w swoim czasie postulaty, dotyczące unormowania warunków pracy i płacy pracowników kinowych;

2) zwrócić się do Okręgowego Inspektora Pracy z prośbą o interwencję w sprawie zatargu Związku z Gminą Żydowską, a dotyczącego podniesienia płacy pracowników schroniska przy ul. Wesołej, utrzymywanego przez wspomnianą gminę. Dodać tu należy, że zarobki tych pracowników wynoszą zaledwie od zł. 60 do 80 miesięcznie przy 12 godzinnym dniu ciężkiej pracy.

3) z zadowoleniem przyjął do wiadomości fakt prowadzenia przy współudziale p. Okręgowego Inspektora Pracy pertraktacji z Dyrekcją szpitala Kochanówek o zawarcie umowy zbiorowej i polepszenia warunków pracy i płacy;

4) w sprawie zatargu z Rzeźnią Miejską postanowiono nadal stać na stanowisku utworzenia Kasy Przeworności, z tym jednak, że muszą być zaważone robotnikom odpowiednie prawa.

W związku z nieustępliwym stanowiskiem Dyrekcji uchwalono zwrócić się w tej sprawie do władz samorządowych z prośbą o interwencję.

WALKA Z IMPORTEM OBUWIA.

W niedzielę odbędą się w związkach zawodowych zebrania szewców w sprawie walki z importem obuwia zagranicznego do Łodzi.

Akcja walki z importem zagranicznym prowadzona jest b. energicznie; prawdopodobnie wyda dobre rezultaty.

Akcją zainteresowały się związki, stowarzyszenia i izba rzemieślnicza.

Import obuwia zagranicznego grozi pozbawieniem pracy kilku tysięcy rodzin w Łodzi.

Dom przy Piotrkowskiej 62, któremu grozi katastrofa.

W dniu 19 grudnia r. b. mieszkańcy domu nr. 62 przy ulicy Piotrkowskiej zostali wstrząśnięci straszną wiadomością o katastrofie, która grozi ich domowi. Okazało się, iż ściana frontowa wskutek przeprowadzonych robót kanalizacyjnych uległa poważnemu zarysowaniu i rysa ta rozszerza się ciągle. W godzinach południowych przybyła na miejsce magistracka komisja z inspekcji budowanej, która ustaliła, że narazie mieszkańcom niebezpieczeństwo nie grozi. Pomimo to mieszkańcy wyprowadzili się pośpiesznie z zajmowanych mieszkań. Rysę która obecnie posiada szerokość dwóch dłoni zabezpieczono przed dalszym rozszerzeniem się.

„CHOINKA” w szpitalach miejskich.

Dorocznym zwyczajem, Wydział Zdrowotności Publicznej organizuje we wszystkich szpitalach miejskich wieczór wigilijny dla chorych, którzy — prócz tego — otrzymywać będą w ciągu Świąt Bożego Narodzenia specjalny wikt „święteczny”. We wszystkich szpitalach zapalona będzie również w wieczór wigilijny tradycyjna „choinka” a w uroczystości tej weźmie udział również personel szpitalny.

Szczególniej okazałe wypadnie uroczystość „Choińki” w sanatorium miejskim dla dzieci w Łągowicach, gdzie chora dziatwa obdarowana zostanie „gwiazdkowymi” upominkami i akociami.

Przyjęcie asfaltu na Piotrkowskiej i Placu Wolności.

Prace Komisji odbiorczej. W ostatnich dniach komisja miejska dla odbioru robót asfaltowych, wykonanych na ul. Piotrkowskiej i Placu

Wolności przez Polskie Towarzystwo Asfaltowe odbyła — pod przewodnictwem tow. Ławnika R. Izdebskiego — szereg posiedzeń na których rozpatrzono wszelkie akty, dokumenty, rachunki i t. p., dotyczące ułożenia nawierzchni asfaltowej. Poza tem, komisja dokonała pomiarów wykonanych robót oraz próbnych wycięć warstw betonowej i asfaltowej. Wycięte bryły przesłane zostaną do zakładu badawczego przy Politechnice Warszawskiej, celem dokonania analizy chemicznej. Komisja, po wszechstronnem zbadaniu wykonanych robót asfaltowych, przyjęła rachunków firmy P.T.A. na sumę zł. 998.000 wnosząc jednak szereg zastrzeżeń co do zauważonych usterek i niedokładności, dotyczących: 1) jezdnii na Placu Wolności, 3) t. zw. ław ściekowych i 3) kostki granitowej, ułożonej przy szynach tramwajowych.

W dniu piątkowym odbyło — się ostatnie posiedzenie komisji odbiorczej, na którym nastąpiło podpisanie protokołu odbioru przez przedstawiciela Magistratu i P. T. A.

Łódzka „sztuka”.

„Król Bawełny” w Teatrze Miejskim.

Teatr Miejski w Łodzi wystawił ostatnio sztukę łodzianina A. Szenberga p. t. „Król Bawełny”, którą poprzedziły entuzjastyczne zapowiedzi, według których w sztuce tej miała być odzwierciedlona i odтворzona walka pracy z kapitałem, konflikty społeczne na tem tle powstające i t. d.

W istocie swej sztuka okazała się sensacyjno-erotyczną bombą, beztreściwym odtworzeniem miłostek starego Krona (którym ma być znany król na Widzewie), jego syna i dyrektora.

Jeśli chodzi o postacie robotnicze i momenty starć pracy z kapitałem, to są one odzwierciedlone w stylu brukowym, dowcip zaś, w jednej z końcowych scen, gdy dziesięciu robotników nie potrafi od-sylabizować szyldu — jest wręcz plugawy.

Z całą stanowczością stwierdzić należy, iż „Król Bawełny” nie posiada żadnej wartości artystycznej ani literackiej — społeczne zaś znacznie jest bezwarunkowo ujemne.

Z tego względu sztuka ta nie powinna być grana na przedstawieniach związków zawodowych.

F. B.

Z życia Organizacji Młodzieży TUR.

Koło im. B. Limanowskiego.
Fabryczna 2

Sekcja ping-pongowa w poniedziałki, środy, niedziele każdego tygodnia.
Chór we wtorki o godz. 8.30 wiecz. i piątki o 6.30 wiecz.

W poniedziałek dnia 30 grudnia o godz. 7 wiecz. odczyt p. t. „Stany Zjednoczone Europy”

Koło im. Narutowicza.
Rzgowska 143.

Niedziela, dnia 22 grudnia o godz. 9 rano wycieczka do Miejskiej Galerii Sztuki.

Poniedziałek, dnia 23 grudnia o godz. 7 wiecz. sekcja samokształceniowa.

Codziennie szachy, warcaby, ping-pong, czytelnia gazet.

Koło im. Praussa.
Wólczańska 196

Wtorek, dni 24 grudnia roboty kobiece.

Piątek, dnia 27 grudnia gry towarzyskie.

Koło im. Daniłowskiego.
Limanowicza 39

Podniedziałek, dnia 30 grudnia Masówka.

Książka o faszyzmie.

Nieznane dotąd w Polsce rewelacje o faszyzmie i Mussolinim

Ryszard Winter

„Duce” — w świetle faktów.

Z przedmową Józefa Modiglianego i 3 ma ilustracjami.

Kim jest Benito Musolini?

Czem jest włoski faszyzm?

Do nabycia w księgarni Fiszera, Łódź
Piotrkowska 47.

Cena Zł. 3 gr. 50.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi podaje do wiadomości właścicieli dorozek samochodowych, że podania o odnowienie koncesyj i na prawo kursowania w Łodzi dorozek samochodowych na rok 1930, należy składać do dnia 31 grudnia 1929 roku do Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich, pl. Wolności 14, pokój № 28.

Właściciele dorozek samochodowych, którzy do dnia 15 stycznia 1930 roku nie odnowią koncesyj na rok 1930 zostaną skreśleni z ewidencji, a numery oznaczające ich dorózki, nadane będą nowo-zgłoszonym.

MAGISTRAT m. ŁODZI

Wiceprezydent

(-) St. RAPALSKI

Magistrat m. Łodzi

niniejszem ogłasza, że zgodnie z § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 roku (Dz. Ustaw z dnia 21.VI.1924 roku № 51) i stosownie do § 53 rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28 czerwca 1926 r. (Dz. Ustaw z dnia 29.VII.1926 r. № 75)

Dodatkowy Preliminarz Budżetowy na rok administracyjny 1929/30

wszystkich Wydziałów i instytucji Magistratu m. Łodzi wyłożony zostanie do publicznej wiadomości od dnia 23 grudnia 1929 roku na przeciąg dni 7-iu (do dnia 2 stycznia 1930 r. włącznie) w sali Głównej Kasy Miejskiej, okienko No. 1, Plac Wolności No. 14, w podwórzu, gdzie może być przeglądany przez płatników danin komunalnych celem wnoszenia spostrzeżeń i zarzutów.

Łódź, dnia 20 grudnia 1929 roku.

Wiceprezydent

(-) **Dr. Edm. Wieliński**

ROBOTNICY!

Kupujcie tylko obuwie krajowe!

Nie kupujcie obuwia zagranicznego!

Kupujcie tylko w sklepach łodzian!

Wszyscy na zebrania szewców w niedzielę w związkach zawodowych!

Import obuwia zagranicznego grozi nędzą kilku tysiącom rodzin w Łodzi!

LUNA

Orkiestra symfoniczna pod kier. A. Czudnowskiego
Ceny miejsce **zniżone**. W soboty od g. 2 do 4 po poł. i w niedziele od g. 12-iej do 3-iej po poł. **wszystkie miejsca po 50 i 1 zł.**

Wielki
święteczny
program!

„Królowa bez Korony”

Dzieje miłości LADY HAMILTON do wielkiego admirała NELSONA
W rol. głównych: **CORINNE GRIFFITH i WIKTOR VARCONI**

Początek przedstawień o godz. 4 po poł., w soboty o godzinie 2-iej, w niedziele o godz. 12-iej, ostatniego o godz. 10-iej wiecz.

Miejski

Kinematograf Oświatowy

Tel. 18-26. Dojazd tramwajami 16 i 10.

DLA DOROSŁYCH

Spowiedź kapelana

DLA MŁODZIEŻY

Jak mi glob Ziemiński pozował do filmu

(Podróż D-ra Colina Rossa)

Kino Sp. Prac. Państw:
Sienkiewicza 40.

Początek seansów w dni powszednie z wyjątkiem sobót, o g. 4 pp., zaś w soboty, niedziele i święta o g. 12 w poł. Ostatni seans o g. 10 w. Na 1-szy seans ceny miejsc **zniżone**.

Wielki
święteczny
program!

ULICA GRZECHU

W rolach głównych: **Emil Jannings, Olga Baklanowa, Fay Wray**

ODEON

WIELKIE
święteczne programy

WODEWIL

WIELKI
święteczny
program

CORSO

Uwodzicielsko
kusząca **CLARA BOW**
w szampańskiej komedii najnowszej produkcji p. t.
MIŁOŚĆ bez PIENIĘDZY

Nad program F A R S A

Nad program F A R S A

NOC SYLWESTROWA

Wspaniały film ilustruje ostatni ratunek pięknej,
lecz ubogiej dziewczyny.
W roli głów-
nej uroczą **Mary Astor Charle Morton**

Nad program F A R S A

Nad program F A R S A

Ulubieniec
Sz. Publiczności **BUCK JONES**
ukáže się w filmie najnowszej produkcji p. t.:

KTO JEST ZŁODZIEJEM

Nad program F A R S A

Nad program F A R S A

APOLLO

ul. II Listopada № 16.

Na 1-szy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

Wielki
święteczny
program!

„Zapomniane Twarze”

Wstrząsający dramat ilustrujący trójkąt małżeński.

W rolach głównych cztery potęgi ekranu **Clive Brook, Olga Baklanowa, Mary Brian, William Powell**

KINO-TEATR
BAJKA
FRANCISZKAŃSKA 31A

Wielki
święteczny
program!

Dziewica Orleańska

W roli **Joanny d'Arc promienna Simonne Genevois**

Początek codziennie o g. 4 i pół, w soboty, niedziele i święta o 1 pp. Na 1-sze seansy wszystkie miejsca do 50 gr. Doborowa orkiestra

PRZYMUSOWE LICYTACJE.

Magistrat m. Łodzi — Wydział Podatkowy — niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 3 stycznia 1930 roku między godziną 9-tą rano, a 4-tą po południu odbędą się przymusowe licytacje ruchomości niżej wymienionych osób za niezapłacone podatki:

1. Ajzner M. I., Brzezińska 13, meble 2. Antecki J., Jakuba 13, meble 3. Ajchler B., Nowo-Cegielniana 34, meble 4. Abramowicz D., N.-Cegielniana 37, meble 5. Ajzenberg E., Nowomiejska 26, szafa 6. Appelt H., Brajera 8, 2 szt. towaru 7. Belfer J., Aleksandryjska 2, meble 8. Biederman M., Aleksandryjska 6, meble 9. Brajer M., Jakuba 5, meble 10. Bender Sz., Jerozolimka Nr. 7, 200 par skarpetek 11. Birnbaum G., Wschodnia 18, szafa 12. Bursztyn M., N.-Cegielniana 37, meble 13. Bliwajs A., Wschodnia 14, meble 14. Birnbaum S., Wschodnia 18, meble 15. Cytryn B., Kilińskiego 4, meble 16. Cymering M., N.-Cegielniana 24, meble 17. Chojnacki Z., N.-Cegielniana Nr. 26, magiel otomana 18. Czernikowski M., Nowomiejska 18, meble 19. Dratwa F., Lipowa 5, meble 20. Engel B., N.-Cegielniana 24, szafa 21. Eksztajn J., Wschodnia 12, meble 22. Englert M., Wolborska 31, meble 23. Finkel Sz., Franciszkańska 7, meble 24. Filem M., Lipowa 9, meble 25. Goldstein L., Aleksandryjska 4, meble 26. Ginter L., Jakuba 3, meble 27. Goldberg L., Jakuba 3, meble 28. Goldach I., N.-Cegielniana 18, meble, maszyna do szycia 29. Goldman S., N.-Cegielniana 24, meble 30. Glatstein N., N.-Cegielniana 28, meble, maszyna do szycia 31. Grylak D., N.-Cegielniana 29, meble 32. Goldberg H., 6-go Sierpnia Nr. 43, meble, zyrandol 33. Góralski B., N.-Cegielniana 40, meble 34. Goldwag I., N.-Cegielniana 10, meble 35. Gradowicz G., Piotrkowska 93, meble 36. Goldberg B., 6-go Sierpnia 25, meble 37. Grycman A., Zawiszy 2/4 perfumy 38. Henig I., Narutowicza 25, szafa 39. Heiman J., N.-Cegielniana 26, meble	41. Horowicz A., N.-Cegielniana 4, meble, maszyna do szycia 42. Hochenberg C., N.-Cegielniana 18, meble 43. Himel Ch., Plac Wolności 6, meble, maszyna do szycia 44. Herszberg Sz., Nowomiejska 18, meble 45. Hamer Ch., Wolborska 16, meble 46. Halberg Sz., Nowomiejska 3, trzy garnitury męskie 47. Horn N., Zgierska 63, meble 48. Hanower P., Zgierska 5, szafa 49. Jungowski J., Piotrkowska 128, szafa, maszyna do szycia 51. Kurek Sz., Jakuba 7, meble, waga 52. Kruch J., Jerozolimka 7, maszyna do szycia 53. Krokoszyński Ch., Aleksandryjska 4, szafa 54. Kahan L., N.-Cegielniana 24, meble 55. Kryszek M., N.-Cegielniana 33, meble 56. Kesler, Liberman i Fuks, Nowomiejska 28, platera, 30 szt ubrań 57. Lewityn I., N.-Cegielniana 28, pianino 59. Lubochiński A., N.-Cegielniana 24, kredens 60. Lewkowicz D., N.-Cegielniana 24, zegar 61. Lando A., N.-Cegielniana 48, meble 62. Lajbowicz N., Jakuba 6, meble 63. Lerman E., Pomorska 19, meble 64. Argolis C., Jakuba 12, meble 65. Mierzwiński St., Plac Kościelny 4, obuwie 66. Malinowski F., N.-Cegielniana 38, meble 67. Majersdorf J., Nowomiejska 26, stodycze 68. Najman Ch., Jerozolimka 6, meble, maszyna do szycia 69. Orbach R., Jakuba 2, meble, maszyna do szycia 70. Ofmanek Ch., N.-Cegielniana 31, meble 72. Rotbard M., Jakuba 6, pianino, biurko 73. Rafałowicz M., N.-Cegielniana 24, meble, maszyna do szycia 74. Rozenal I., Nowomiejska 26, meble, koldry 75. Rozner E., 6-go Sierpnia 10, meble, konserwy 76. Szejewicz, Brzezińska 13, meble 77. Szalnier G., Jakuba 7, meble	78. Satt M., Brzezińska 31, meble, 3 koldry 79. Szwarcberg G., Jerozolimka 7, meble, wycymaczka 80. Szpiro N., Leśna 1, szafa 81. Sieradzki Sz., N.-Cegielniana 38, meble 82. Sroka Fr., N.-Cegielniana 40, meble 83. Szpic Sz., N.-Cegielniana 48, meble 84. Salamonowicz N., Wschodnia 18, meble 85. Sumiraj W., Wschodnia 20, meble 86. Tyberg L., N.-Cegielniana 38, szafa 87. Turobiner A., N.-Cegielniana 48, kredens 88. Trybownik M., Nowomiejska 18, meble 89. Tobiasz Sz., Zgierska 15, meble 90. Wasowicz W., 11-go Listopada 46, meble 91. Wajntraub M., Kilińskiego 4, meble, maszyna do szycia 92. Wysocki A., Młynarska 47, meble, 100 kg. mydła 93. Wolfkiewicz J., 6-go Sierpnia 10, meble 94. Wajnrot Sz., N.-Cegielniana 26, kredens 95. Wolf S., 6-go Sierpnia 33, meble 96. Wajnrajch D., N.-Cegielniana 39, meble, 10 pudełek gilz 97. Wajnsztek C., Wschodnia 16, meble 98. Zec Z., N.-Cegielniana 27, meble 99. Żytnicki J., Jakuba 16, meble 100. Żylbersztajn J. M., Nowo-Cegielniana 34, kredens 101. Zalcensztajn Sz., Jerozolimka 7, meble 102. Borsztajn M., Gdańska 5, szafa 103. Diamant D., Gdańska 14, zegar 104. Dawny Sz., Gdańska 11, meble 105. Ejzman L., Sienkiewicza 13, kredens 106. Fuks I., Lipowa 45, kasa ogniotrwała 108. Kon B-cia, 6-go Sierpnia 74, kasa ogniotrwała, 500 mtr. jedwabiu 109. Lajbowicz N., Jakuba 6, meble 110. Loberman L., Zawiszy 3, meble 111. Laskowski J., Sienkiewicza 6, zegar 112. Lipski I. M., Sienkiewicza 6, pianino 113. Skórka Sz., Pomorska 40, meble 114. Szpiegel Sz., Lipowa 55, kredens 115. Sztrauch Sz., Lipowa 31, meble 116. Traub M., Lipowa 33, kredens	117. Weiss S., Lipowa 27, zegar 118. Walicer H., Wschodnia 19, różne naczynia 119. Zarzewski A., Podrzeczna 10, kasa ogniotrwała, szafa 120. Zajdler M., Lipowa 55, meble 121. Antecki Jan, Jakuba 13, biblioteka 122. Bok P., Jakuba 8, meble, zyrandol 123. Lewkowicz M., Franciszkańska 56, meble 124. Adler D., 11-go Listopada 42, meble 125. Borsztajn F., Kamienna 11, meble 126. Bocheński F., Zachodnia 39, meble 127. Buchbinder P., Zachodnia 31, meble 128. Blochman R., Brzezińska 35, meble 129. Bendermacher Sz., Północna 6, meble 130. Cygelberg Sz., Zachodnia 49, meble 131. Czurapski B., Drewnowska 19, meble 132. Elsner B., Bałucki Rynek 7, meble 133. Finkelsztajn Sz., Wschodnia 9, meble 134. Hirsberg M. J., Zawadzka 37, meble 135. Karmiol S., Wschodnia 22, meble 136. Kaptan D., Północna 16, meble 137. Kałużyńska E., 11-go Listopada 5, meble 138. Kohn R., Pomorska 67, meble 139. Kon E. i H., Północna 4, meble 140. Lipski L., Nowomiejska 24, meble 141. Milker M., Piotrkowska 15, meble 143. Popowski I., Zachodnia 15, meble 144. Pasmański I., Franciszkańska 19, meble 145. Rabinowicz J. H., Wschodnia 50, meble 146. Rozenberg M., Zachodnia 26, meble 147. Rudzka D., Ogrodowa 7/9, meble 148. Rabe F., Aleksandrowska 102, meble 149. Rak C., Brzezińska 98, meble 150. Szpilka A., 11-go Listopada 37a, meble 151. Szumańska E., Wschodnia 16, meble 152. Szurek M., Północna 26, meble 153. Sender i Abramowicz, Nowomiejska Nr. 22, 50 pud. guzików 154. Tyller I., Nowo-Targowa 4, meble 155. Urbanowski J., Cmentarna 12, meble 156. Weinberg L., Wschodnia 16, meble 157. Zylberman H., Franciszkańska 30, meble 158. Zakrzewska C., Zachodnia 19, meble

W dniu 7 stycznia 1930 roku między godziną 9-tą rano, a 4-tą po południu:

159. Arensztajn M., Południowa 25, meble 160. Abramowicz J., Sienkiewicza 102, meble, patefon 161. Bialer I., Główna 7, zegar 162. Bilander L., Piramowicza 3, meble 163. Brot E., Południowa 15, kredens 164. Bugaj W., Nawrot 98, meble 165. Baum A., Konstantowska 14, meble, maszyna do szycia 166. Brenholt A., Południowa 6, meble, maszyna do szycia 167. Beer I., Południowa 6, meble, firanki 168. Chajmowicz G., Piramowicza 3, meble 169. Chadzyński K., Główna 51, meble 170. Czerwiński J., Nawrot 80, meble 172. Calle M., Południowa 24, meble 173. Czenilewski M., Sieradzka 3, kredens 174. Chociszewski W., Wólczanka 134, tremo 175. Daner H., Południowa 86, meble 176. Fijałko S. I., Piramowicza 5, meble 177. Fryd M., Południowa 5, waga, szafa, maszyna do pakowania 178. Fromer F., Południowa 4, szafa 179. Fingerhut M., Południowa 6, meble, zyrandol 180. Gutman J., Nawrot 160, meble 181. Gliksztajn K., Południowa 25, kredens 182. Garfinkel J., Przędzalniana 36, meble, waga 183. Granek W., Przędzalniana 84, meble 184. Grygorczyk J., Przędzalniana 93, meble, maszyna do szycia 185. Gryc L., Rzgowska 3, meble 186. Gajzenberg S., Piramowicza 7, kredens 187. Gegurin H., Piotrkowska 93, meble 188. Goldszajn Ch., Południowa 9, meble 189. Goldszajn H., Piotrkowska 31, meble 190. Harkawi H., Sienkiewicza 102, kredens 191. Joskowicz M., Piramowicza 2, kredens 192. Jelinowicz S., Piramowicza 3, meble 193. Jakubowicz M., Piramowicza 2, meble 194. Jakubson S., Zachodnia 51, meble 197. Kirur L., Nawrot 34, meble, waga 198. Kasper I., Główna 37, maszyna do szycia, lustro, kapelusz 199. Kowalewski W., Narutowicza 107, meble 200. Kirech A., Senatorska 12, meble 201. Koba F., Południowa 20, meble 202. Kopiczny F., Przędzalniana 37, radio-aparat 203. Kociński F., Nawrot 42, fortepian 204. Koc M., Południowa 6, meble, maszyna do szycia	185. Krukowski W., Południowa 23, meble 186. Karmazyn J., Południowa 25, meble 187. Koppel R., Rzgowska 77, maszyna do szycia 188. Kędziory A., Sosnowa 7, obuwie 190. Keilich A., Sienkiewicza 165, kredens 191. Kron L., Południowa 58, meble, patefon 192. Librach M., Nawrot 54, meble 193. Lipski A., Piramowicza 4, meble 194. Lipman Kalman, Piramowicza 5, meble 195. Luksenburg M., Południowa 15, 2 szafy 196. Lankoff O., Napiórkowskiego 55, szafa 198. Marokko S., Rzgowska 33, maszyna do szycia 199. Medrzycki W., Południowa 8, 2 szafy 200. Muszyński P., Napiórkowskiego 39, biurko 201. Menkes M., Piramowicza 2, pianino 202. Muszkat M., Piramowicza 2, kredens 204. Mirowski F., Senatorska 1, szafa, maszyna do szycia 205. Majewicz St., Południowa 6, meble, maszyna do szycia 206. Majs J., Południowa 18, meble, różne farby 208. Migrom J., Zachodnia 41, meble 209. Nowiński Sz., Piramowicza 2, meble 210. Otto A., Nawrot 51, kredens 211. Ortyński J., Nawrot 64, meble 212. Orzełowski i Wołowicz, Zachodnia Nr. 54, meble 213. Pawlak B., Przędzalniana 85, 50 but. likieru 214. Pajcer W., Przędzalniana 37, meble 215. Piotrowski P., Nawrot 54, toaleta 216. Pawlak B., Przędzalniana 85, 40 but. likieru 217. Rozenberg J., Sieradzka 1, szafa 218. Rozen L., Południowa 5, meble 219. Rennert A., Przędzalniana 31, maszyna do szycia 220. Radzikowski W., Sienkiewicza 69, waga, szafa, mydło 221. Sztajn L., Piramowicza 15, meble 222. Szeinman U., Piramowicza 2, meble, maszyna do kawy 223. Strykowski E., Piramowicza 2, meble, maszyna do szycia 224. Szlezynger M., Piramowicza 9, meble, radio-aparat 225. Szwarz H., Południowa 22, meble 226. Szałdajewski S., Sieradzka 1, meble 227. Sternberg J., Wschodnia 49, meble 228. Tiber A., Południowa 2, zyrandole, żarówki	229. Trautman J., Nawrot 55, meble 230. Taube Ch., Rzgowska 76, meble 231. Tymowski St., Południowa 6, kredens 232. Wsielski M., Piramowicza 4, meble 233. Welnicki J., Słowińska 16, meble 234. Widziński H., Sieradzka 3, meble 235. Winer I., Piramowicza 2, szafa 236. Wajskol A., Wschodnia 35, meble 237. Wiślicki Ch., Sienkiewicza 61, meble 238. Wurm E., Zamenhofa 6, meble 239. Zelmanowicz M., Piramowicza 5, meble, gramofon 240. Zalewski B., Sosnowa 8, meble 241. Zylberg N., Sienkiewicza 74, meble 242. Zandberg J., Piramowicza 15, meble 243. Zajbert Sz., Południowa 7, meble 244. Zaks Sz., Południowa 23, meble 245. Zysman H., Wschodnia 27, meble 246. Chęciński J., Cegielniana 42, meble 247. Fogelman A., Południowa 3, meble, obraz 248. Gliksman B., N.-Cegielniana 57, pianino 249. Henrykowski M., Cegielniana 57, pianino 250. Hochenberg G., Kamienna 22, zegar 251. Krauskopf E., Piotrkowska 31, meble 252. Kolski R., 11-go Listopada 18, fortepian 253. Klajman L., Zagajnikowa 23, szafa 254. Kopel M., Cegielniana 4, pianino, meble 255. Lerch B., Południowa 15, meble 256. Lieske R., Sienkiewicza 165, kasa ogniotrwała 257. Lewkowicz J., Południowa 18, kredens 258. Medrzycki W., Południowa 8, meble 259. Neuman E., Kopernika 44, szafa 260. Rozner R., Tuszyńska Nr. 10, maszyna do szycia 261. Ulrichs M., Piotrkowska 45, cztery bilardy, meble, kasa ogniotrwała 262. Unikowski Sz., Al. I-go Maja 25, meble 263. Wexler Sz., Wschodnia 55, meble 264. Gelade A., Narutowicza 41, kredens 265. Jedwab J., Suwalska 5, meble 266. Kowalewski J., Piotrkowska 46, maszyna do pisania, kasa ogniotrwała 267. Maciejak A., Napiórkowskiego 145, meble, wóz 268. Mordjaner B., Sienkiewicza 3.5, trzy sztuki materiału 269. Świętkowski St., Wólczanka 259, biurko 270. Asz O., Juljusza 5, meble	271. Abramson E., 6-go Sierpnia 37, meble 272. Bajzer F., Narutowicza 29, meble 273. Bersz O., Kopernika 25, meble 274. Chojnacki D., Andrzeja 37, meble 275. Ditrich W., Juljusza 21, meble 276. Fabrykant H., St. Rynek 4, meble 277. Fiszer B., Napiórkowskiego 70, maszyna do pisania, kasa ogniotrwała 278. Fuks J., Lipowa 45, meble 279. Guter I. M., Nowomiejska 19, meble 280. Groskopf Ch., Lipowa 27, meble 281. Ginsberg Sz., Główna 37, meble 282. Hubel S., Juljusza 28, maszyna do pisania, pianino 283. Jagendorf J., Piotrkowska 109, meble 284. Janisch J., Juljusza 20, meble 285. Kazimierski W., Napiórkowskiego Nr. 152, meble 286. Kunig H., Napiórkowskiego 119, meble 287. Kubicka M., Piotrkowska 199, meble 288. Kon A., Al. Kościuski 29, meble 289. Lust J., Piotrkowska 236, meble 290. Lajfer P., Andrzeja 4, meble 291. Meisner M., Napiórkowskiego 133, meble 292. Milke R., Traugotta 6, urządzenie biura 293. Pilicer I. M., Karola 3, meble 294. Pladek J., Napiórkowskiego 110, meble 294. Panicz S., Lipowa 57, meble 295. Przem. Powr. „Naped”, Napiórkowskiego 12, maszyna do pisania 296. Pilicer I. M., Karola 3, meble 297. Panicz Sz., Lipowa 57, meble 298. Parzenzewski A., Lipowa 56, meble 299. Pelta M., Główna 57, meble 300. Pilicer I. M., Karola 3, meble 301. Radzyner A., Kilińskiego 39, meble 302. Rogowski St., Lipowa 68, meble 303. Rozengarten D., Narutowicza 39, meble 304. Sp. Akc. dla Handlu i Wyrobu Towarów Jedwabnych, Juljusza 6/8, urządzenie biura 305. Szatan I. M., Kilińskiego 60, meble 306. Szereszewski Ch., Kilińskiego 42, meble 307. Tyberg N., St. Rynek 10, meble 308. Tambeli T., St. Rynek 10, meble 309. Trunk Ch., Piotrkowska 88, meble 310. Tenenbaum J., Al. Kościuski 29, meble 311. Zielke A., Juljusza 9/11, meble 312. Kissina M. suk., Wschodnia 66, meble

Meble POJEDYNCZE

ZAKŁAD STOLARSKI
JULIUSZA 20

Lustra Trema

WYTW. LUSTER
Alfred Teschner
JULIUSZA 20
RÓG NAWROT
TEL. 40-61

OBUWIE DLA CAŁEJ RODZINY!

Naszem dążeniem jest staranie o obucie całej rodziny. Chcemy dla każdego dobrać but z odpowiednią szerokością i długością, stosowny dla jego zawodu

Od lat przeszło 30 jesteśmy samą wytwórcami. — Wykorzystajcie nasze doświadczenie i nasze rady. — Obdarzcie nas swoim zaufaniem,

MĘSKI BUT
z I-ma boksu, z najlepszą podszewką gumowy obcas Zł. 36.90
ten sam fason komb. lak. z gabardyną także Zł. 36.90

Solidne i wygodne **OBUWIE Z SŁUPKOWYM OBKASEM**
dla pań z I-a czarnego lub z brązowego boksu i w innych modnych kolorach Zł. 29.90

DZIECIINNY PANTOFEL
z paseczkiem z lakieru, lub skórzany w różnych odcieniach, lekki i wygodny do śniegowców, ceny według rozmiarów od Zł. 9.90 do Zł. 19.90

ŚNIEGOWCE DAMSKIE
czarne i brązowe z I-a gabardyny z aksamitnym mankietem, najlepszy gatunek i gwarancja Zł. 16.90

MĘSKI PÓLBUCIK
najmłodniejszy fason z prima boksu, czarny, brązowy lub z I-a lakieru Zł. 36.90

Elegancki, **LUKSUSOWY PANTOFEL**
z I-a lakieru i zamszu, lub z pierwszorzędnej skóry w najrozmaitszych kolorach z ozdobami Zł. 29.90

MOKASYNY DZIECIINNE
z podszewką wiecznie trwałą — elastyczną — gumową, z wytłoczoną głową indjanina. Ceny według rozmiaru od Zł. 16.90 do Zł. 24.90

ELEGANCKIE ŚNIEGOWCE DAMSKIE
całe gumowe do mycia, w modnych kolorach i połączeniach, odpowiednie na każdy bucik Zł. 19.90

MĘSKI PÓLBUCIK
szereki, dopasowany fason, wykonane sportowe, pasowo szyty Zł. 36.90

Najmłodniejsze **DAMSKIE CZÓLENKA**
z primalakieru lub zamszu Zł. 29.90
z atlasu czarnego, lub w odcieniu odpowiednim do koloru każdej sukni Zł. 2.90
z jedwabistej pruneli w kolorze czarnym Zł. 12.90

SOLIDNY DZIECIINNY BUCIK
z I-a boksu ze skórzaną podszewką, lekki i wygodny, ceny według rozmiaru Zł. 19.90 — 29.90

ŚNIEGOWCE DLA DZIECI: PANIENEK
z mankietami lub bez, ceny podług wielkości Zł. 14.90 — 19.90

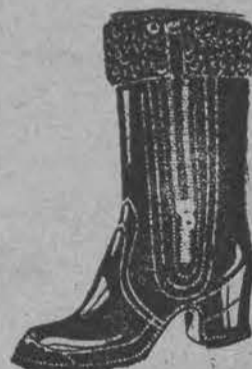
ELEGANCKI PANTOFEL
z I-a atlasu, lekki i wykwintny w czarnym i we wszystkich innych modnych kolorach Zł. 22.90
Z pruneli jedwabistej w czarnym kolorze Zł. 12.90

LUKSUS DOSTĘPNY DLA WSZYSTKICH!
Ostatnie i najmłodniejsze połączenie w najwykwintniejszej formie. Przyszew i obcas z czarnego atlasu wytłoczonego złotem, tył z gładkiego atlasu, również tylko Zł. 22.90

NASZA SPECJALNOŚĆ — BUT
na najsilniejsze mrozy — wyścielany wielbłądzą sierścią (Kameelhaar) chroni od przeziębienia i reumatyzmu. Cena dla dzieci — 12.90 do Zł. 14.90
damskie Zł. 16.90
męskie Zł. 19.90

WYSOKIE ŚNIEGOWCE LAKIROWANE
(rosyjskie) Zł. 36.90

Otwarcie 18 grudnia 1929 roku

Ata

Piotrkowska 87

ŁÓDŹ

Piotrkowska 87

CENY OGŁOSZEŃ:
Ceny ogłoszeń należy rozumieć za wiersz wysokości 1 milimetra

Miejscowe: Drobnie: Za wyraz 5 groszy (najmniej 50 groszy) Dla poszukujących pracy i o zagubionych dokumentach za wyraz 5 groszy)
Zwyczajne: Za 1 milimetr jednolamowy 15 groszy. (str. 8 lam), komunikaty, nekrologi, w tekście przed kroniką po 35 groszy (strona 4-lamowa)
Zamiejscowe o 50 procent i zagraniczne o 100 procent drożej.

Redaktor odpowiedzialny: AL. NOWAKOWSKI

Drukarnia Udziałowa w Łodzi, Gdańska 101.

Wydawca Łódzki O. K. R. P. P. S.